

నాంచీక ౧౦౮

8. ఇన్స్ట్రక్షన్ల ప్రకారముగా గాని ప్రామిషునోన్లు
రూపముగా గాని యుద్ధపుత్రములు రూ 25 విలువ గలవిగా
వన ను దానితో గుడించిన (పూర్తి రూ 25 ల) మొత్తపు విలు

వకలగా నైనను, రూ॥ 10,000 ల మొత్తమునకు మించ
కుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవిధమున దరఖాస్తు
చేయుటకును, సేవింపబడుటకును పరిమితముగా పోస్టాఫీసు
వద్దనైనను, 1918-వ సం॥ జూన్ 8 వ తేదీనుండి 1918-వ సం॥
డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు
విశేషముగా నమూనా ప్రకారము ఉండవలయును లేదా,
కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, దరఖాస్తు
దారునియొక్క పూర్తిపేరును వైవిలాసమును, వడ్డీ యే
త్రైజ్వరీ వద్ద చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియును
స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతలే నమూనా ప్రకార
మైనను ఉండవలయును. నిర్దేశింపబడిన నమూనా యే పోస్టా
ఫీసు వలన నైనను పుచ్చుకోవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పోస్టుల టెలి
గ్రాఫుల ఆకౌంట్లను జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచ
బడుటకు కోరబడే యెడల అట్లు చేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగా
వి చెక్కుమాలముగాగాని చెల్లింపవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్ర
ములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు యొక్క
హెడ్ ఆఫీసువద్ద కొనినపుడు ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు క్రెడిటరీ
అందు ప్రెజిడెంట్ పేరున, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక
బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంట్లు పేరున,
చెక్కులు వ్రాయవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో
గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో
చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు వెల్తుకోబడునో ఆయా
పేరుల వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు సేవింపబడుటకు దరఖాస్తు దారునికి
రేడి జవయ్యయన్న మొత్తములను తీయడము (విట్రాదాచేయ
డము) మాలముగా నుండ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక
ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా
ప్రెజిరీ బిల్లులుకూడ, (యద్ద పత్రముల క్రయమునకు వైక
ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో
ఇంకను నిలిచియున్న భాగమునైన ఆ బిల్లులమీద ఉండే
విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున లెక్కకట్టి
డిస్కంట్లు తగ్గించి ఆవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

ప్రొక్క రేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొక్కర్ల ద్వారా
గాని యద్ద పత్రములు కొనుటకొకటై రొక్కముగానో
చెక్కు మాలముగానో చెల్లింపబడిన యేదైన మొత్తము కొను
యములో అట్టివారికి నూటికి రూ॥ 0-2-0 చొప్పున ప్రొక్క
రేజీని ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు ప్రొక్కర్లయొక్క
యు స్థాంతు (ముద్ర) వేయబడునట్టి కరెన్సీ కంట్రాక్టులనకు
గాని యే ఆకౌంట్లను జనరలుయొక్క నామ కంట్రాక్టులనకుగాని
యేదైన గవర్న మెంటు ప్రెజిరీవద్దగాని సబ్ ప్రెజిరీవద్దగాని
దాఖలు చేయబడు యద్దపత్రముల కొరకై దరఖాస్తుమీద
అట్టి బ్యాంకర్లకును ప్రొక్కర్లకును నూటికి రూ॥ 0-2-0 ల
చొప్పున ప్రొక్కరేజీ యాయవలెను.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొక్కర్ల ద్వారా
గాని యద్దపత్రములు కొనుటకొకటై ఇండియా ప్రెజిరీబిల్లు
రూపముగా చెల్లింపబడు ఏదైన మొత్తముమీద ప్రెసిడెన్సీ
బ్యాంకులచే నూటికి రూ॥ 0-1-0 చొప్పున ప్రొక్కరేజీ అట్టి
బ్యాంకర్లకుగాని ప్రొక్కర్లకుగాని చెల్లింపబడును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు
(వచ్చుబడి పన్ను మినహాయంపబడినవి.)

రూ॥ 10, రూ॥ 20, రూ॥ 50, రూ॥ 100, రూ॥ 500, కొకటైనవి.

జారీ చేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లించ
బడవలసినవి.

జారీ వెల రూ॥ 7-12, రూ॥ 15-8, రూ॥ 28-12,
రూ॥ 77-8, రూ॥ 88-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు
సేవింపబడుటకు పరిమితముగా పోస్టాఫీసులో నైనను ఎప్పుడై
నను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ॥ 10,000 లు
వద్ద మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7. ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ
చేయు పోస్టాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం
చియున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువ గా
కుండు రేట్లప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకోవచ్చును. ఈ
విధమునను ఇదిగర విధములను ఏ పోస్టాఫీసు వద్దనైనను
తెలిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్స్,

(1181)

ఆఫీసు చీఫు సెక్రటరీ.

ప్రకటన

సాలూరు జమీందారీనుండి కటాలములో
చేరువారలకు శాశ్వతముగా మూడు యకరముల
భూమిని (సాగుబడికి వీలు అయినది) యిచ్చెద నని
యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియజేయు
చున్నాడను. పటాలములో చేరిన తేదీలగాయతు
కి (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్విధమైన
పన్నును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సంవ
త్సరములు అయిన పిదప జరాయితీవధిగా
భూమిని పటాలములో చేరినవారు గాని లేక
వారి ప్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. యల్. సన్యాశిరాజు

1260

సాలూరు జమీందారు.

బాధాప్రీతితులకు వరము :

వెన్యూశిల్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనాషధి సారసపరిల్లా

అవశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు
కిరీటుమంటి మందు. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలను
పుండ్లను, ప్రాంతమెప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనాషధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము,
వనాషమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరదోషములను, మలబద్ధక
మును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టెరక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల
వరకు మందులకు 4 ఛాస్సు బుడ్డిలో అచ్చుబడును.

పాప్రైలరు.— పి. డి. సావంత్,

144. పనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

మంచి బూబ్లాకు సిరా. (1261)

అన్నిటికంటె శ్రేష్టతమమైనట్టిదిని, చాకయి
నదిని, ఒకమాత్రం ఒకబుడ్డి మంచినీరా యగును.
144 మూలముల ఒక రూపాయి. ఉత్తర ప్రభుత్వ
ములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండివలయును.

The Manager, Swarnamayee Ink Store,
5, College Square, Calcutta.

కలరాకు యావన షి వచ్చు.

డాక్టరు బి. కె. రావుగారి సూచనానుసరణి. కలరాకు
రెండుమంటలలో తప్పక తురుపును. మందు నువ్వుకొంపకం
సినవిధము వరుసగా పంపబడును. సీసా 1-కి 0-8-0 మాత్రము.
(1209)

ధన్వంతరీ ఆశ్రమము,

45, లిగ్ స్ట్రీట్, (ట్రస్టీ కేసు, మద్రాసు.

**మదరాసు అందు సదరక్రమరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.**

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు (1271)

కూర్పుచుటకు స్థలము ప్రత్యేకించ బడుటను గూర్చి
1918 సం॥ జూన్ 1-వ తేదీన అమలులో
నికి వచ్చిన ఈ కంపెనీ వారియొక్క 64-65 ప్యారా
లను కోవింగు వైపును ప్రయాణికులు చదువ
ప్రార్థితులు.

ప్రయాణికులు వయనమయి పోవు రైలు
బండ్లు తగ్గించబడుటచే ప్రయాణికులకు కూర్పును
బకు ప్రత్యేకింపబడుట జాగ్రత్తబెట్టుట నా నాటికి
కష్టతరముగుచున్న యవి. అద్దానంజేసి తక్కువగ
బండ్లు పోవువంతవరకు బండ్లను, బండ్లలో కొన్ని
పెట్టలను ప్రత్యేకిముగ ఒకరినిమిత్రము భద్రప
రుచు నధికారమును ముఖ్యముగ మెయిలుబండ్ల
విషయమున కంపెనీ వారే తరుచుగ వహించి పరి
స్థితులనుబట్టి స్వవహారములను పరిష్కరించెదరు.

అమ్మకమునకు తయారుగ నున్నది

60 గుర్రముల వ్యవహార గలిగినట్టి రస్సెస్ మేకర్
క్రాడ్ ఆయిల్ ఇంజన్ యొకటి. దిన మొకటికి
400 బస్తాల వస్తు బియ్యము తయారు చేయ గల
రైస్ మిల్లు మెషనరీతో సహా మూ యొద్దనున్నది.
వివరములు తెలియగోరువారు ఈక్రింది విలాస
మునకు వ్రాయవలెను. (1252)

మెసర్స్ ఎ. సుబ్రహ్మణ్యం సన్స్.

భూస్వాములు, స్వంతదారులు, గుడివాడ.

పకటన.

రాజమండ్రి నాళం సుబ్రహ్మణ్యం, మల్ట్రే నారాయ
ణమూర్తిగార్ల బాసుంటు సిల్క్ మిల్లు తాలూకు ఆర్ధరు
లో వుంటావున్న అచ్చులు, పన్నులు సహా మగ్గుములు, రంగు
లువేసే పనిముట్లు యింకా మిల్లులో సంబంధించిన యితర
ఫర్నిచర్ వగయిగా సామానములను ఈసంవత్సరము ఆగష్టు
వెల 15, 16, 17 తారీఖులను సదరు మిల్లు వద్దకు వేలంవేయించ
బడును. కావలసినవారు పాడుకుని పాట మొత్తమును వెంటనే
చెల్లించవలెను. (1270)

నాళం సుబ్రహ్మణ్యం.

WANTED

In every Town and District in Southern India
CONTRACTORS, AGENTS, and MAKERS

at
MUNDA SHOES

for particulars apply at once to
CARTER & Co.,

Post Box No. 656, MADRAS.

1274

మిక్కిలి మనోహరముగు సునాసన

126

(రిజిస్టరు
కాబడినది) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు
కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనపడునది, సాటిలేని మనోహరముగు సునాసనగలవి.

అల్పాహారుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన శేల పుష్పసారము.

నీరువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలకలించినచో, మనోగ్యముగు
సువాసన నిస్సలవరించును.

ఈక్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజు (ఆర్రడాం)	సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యరకము వైజు 1-డాం	" " 0-12-0
వేగవైజు 2 " "	" " 1-4-0
వెద్దవైజు 4 " లేక 1 1/2 ఛాస్సు " "	" " 2-0-0

వి. వి. భిర్లు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

తెల, పట్టులుండలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిపాపులూ దొరకును. దీనికి
ఆనేకమగు నకిలు పెంట్లు కలవు. కాపున, తాము కొనునపుడు సీసావైన
ను, కార్డువైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో
దిల్ బహార్ యొక్క ఖైతములను పరిశీలించుచో గోరువారి దిగువవారికి
వ్రాసినచో అకాకస్యముల నువాసకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోజుయేజంటు: అంగ్లోయిండియన్ డ్రాగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మా సీట్ వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, వై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

నివేదిక నేనిభముగా చూచినను, అది ప్రజలయక్కలను కొరికలను దీర్చుట కంతమాత్రమును జాలనట్లు కన్పించుచున్నది. చర్యనీయాంశముగా నేర్పదడగిన మూలనూత్ర మేదియు నివేదికయందున్నట్లు చూపట్టదు. ప్రణాళిక యనావశ్యకముగా సంకులము గావింపబడినది. అది పార్లమెంటరీ భాషా విశేషము చే నలంకరింపబడినను, ప్రజల కది యొసంగడి యధికారము పరమార్థమున వూర్జ్యము. ఇక గుంతిమాత్రమును ప్రజాశక్తియములను నానుకాంక్షప్రణాళికలతో నలక్ష్యపఱుపరాదు. తాము నాగరికజాతులలో నొకరుగా నుండుటకు స్వపరిపాలన మవశ్యమని ప్రజలు భావించుచున్నారు. స్వపరిపాలనప్రధాన మాలస్య మైనకొలది భారతీయుల నాగరికజాతీయతకు భంగపాటధికమగుచుండును. నిజే

అకాయందు స్వయంవిధానమునా మోసడింపబడినది. ఈ సందర్భమును భారతీయులు దృఢముగా నిలిచి తమ యాతీయములను బ్రోత్సహించి వ్యక్తికరించినట్లే కాదు, వారి భవిష్య ప్రాజ్ఞతను వ్యక్తపరచుకొని యంధకారంబును కాగలదు. వారి యకలంకప్రయత్నములు కలెకానా ప్రయోగముచే నణచి వేయబడినవచ్చును. వాయుకన్యాయము కొందఱు గండిక సమయమున వారిని జేయు వినునవచ్చును. ఈమహాత్మర తరుణమునకు భారతనిర్విరాధిప్రాము మేమాత్రము లొకటి కను, చిరకాలమునకును జేకాభిర్నిధి కాటంక మేర్పడును. మాభ్యాభిమానజేమి కాభ్యాభిమానము లైన భవాభివృద్ధుల మాకర్షణకరము. చిరవ్యక్తులమొకరియల వారి లాభములను భావించి వారిని భవిష్యత్ప్రతికాని లీపురమంతరము వారిని నింపింతును. నిజేకాంక్షియునుగూర్చి చర్చించుటలో ప్రజలంతగా కాలవారముననుకూలకర్మకరము; ప్రజాతీకర్తల మాటినజేకాని అది చక్కబడదలయును. గత్యంతరము నాయా కాగ్రజీ డార్జీ నుబ్రహ్మశ్రయ్యునగాది వాక్యములందు గని పిండుచున్నది; ఆలస్యము చేయుక యీ ప్రజాతీకను నిరాకరించి, లోకమాన్యతలనుగాను ప్రతిపాదించిన ప్రదానభర్తనా త్రములు గల యధాధ్యక్షపరిపాలన ప్రజాతీకను ప్రస్తుతియు ప్రభువు ప్రదానముగా పడెములుకై ప్రజాంతోశనమును కొనసాగింపవలెను. సమీపిండుచున్న రాష్ట్రీయ మాండలిక జేయ మహాసభల యరవనమాజేతములందు సమగ్రసంస్కరణసంది భానము నిర్ణయపడెడి, ఈ తేయులో సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా ప్రజేకర్తలబడదలెని నివ్రముగా కొరవలెను.

పి. లక్ష్మీనారాయణ,
బాంబర్, మద్రాసు.
పి. సుబ్బరావు. బి. ఏ; బి. ఎల్.
గుంటూరుమండలసభా కార్యదర్శి, గుంటూరు.
జి. సీతారామకాశ్రి, బి. ఏ; బి. ఎల్.
జిల్లాకోర్టుకలె, గుంటూరు.
లక్ష్మరాజు వేంకటనరసింహారావు,
భూస్వామి, గుంటూరు.
సి. వేంకటాద్రి, బి. ఏ.
శాలాకాపంపు వ్యవహారాలసమితుల యధ్యక్షుడు, బాపట్ల.
సి. శేషగిరిరావు, బి. ఏ.
ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకుడు.

అవసరాంధ్రరాష్ట్రీయ సభ.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకుడు:
అయ్యో, గుంటూరునగరమున బరుగబోవు అవసరాంధ్ర రాష్ట్రీయసభయందు మనము మాంటేగ్యుగారి సంస్కరణ ప్రజాతీకను విమర్శింపబోవు చున్నాము. అపుడు మన చర్చ భారతీ యెటు లుండినను, మన తొక యంశమును రాగుగ నుర్తింపవలసియున్నది. అరవసాదయలలె మనము నీరునములక ఖచిముగ మనయభిప్రాయమును వెలియచ్చవలయును. ఆంధ్ర నాయకుల యభిప్రాయముల జరికించినను, గుంటూరువాస్తవ్యుల యభిప్రాయముల కనుగొనినను వారందరును సంపూర్ణ తిరస్కార భావమునే కలిగి యున్నటులు గన్పట్టుచున్నది. కాని, కేవలము పరిపూర్ణ తిరస్కారము కేయటతో మన మూరకుండినయెడల భాగ్యముగా నేరదు. చెన్నపురి సభయందు విజయరాఘవాచారిగారు వారి యధ్యక్షకోశవ్యాసమునందు తెప్పిటులు మాంటేగ్యుగారి విమర్శనీతుల ననుసరించి మనము కాంగ్రెసులోని పథకమును నిర్దుటాలు చేసినయెడల భాగుగ నుండును. కాలము చాలదను మిషచే మికివాద ప్రాబల్యము మొదలైన మదరాసు సభలో తద్విషయములు తగు వాలో చన నుజుపడియుండ లేదు. ఆంధ్రసభలో అట్టి వ్యాజము మీదనే యీ విషయము వాలోచింపగలములేదని త్రోసివేసెదను. కావున కాంగ్రెసభవనము ప్రతినిధులు ఈవిషయముపై భాగుగ వాలోచించి, నిర్విరాధిప్రాములతో సభకు రావలెను. ఆంధ్రనాయకులతో వాడు నైకట్లు వ్రాయుచున్నను వాలోచన వెలులలో మాంటేగ్యుగారి సంస్కరణములనే అనుసరణలతో బుచ్చుకొందమని యనుకోవనట్లు తోచుచున్నది. అటుల జరుగకుండ కాంగ్రెసులోని స్క్రీమునే మనము విమర్శకు జూలాభారముగ వైకొని, ఆంధ్రమహా సభయందు చర్చ జరుపవలసియున్నది. మాంటాగ్యు సంస్కరణనిధానము ప్రభువునుండియే లోపభూయవ్యయగను అసంతృప్తికారకముగను నుండుటచే, దానినందు సవరణల గానిం

చుట దుర్లభము. కావున కాంగ్రెసులోని నిధానమునే యూతగ వైకొని ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, ఆంధ్రులు భర్త నిర్వహణము గానించెదరు గాక!

చెన్నపురి కోటంరాజు రామారావు, బి. ఏ. ఆగష్టు 6.

జేమోరు రాష్ట్రీయ సభ.

గౌ. మజలహామగారి అధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగినది. ప్రస్తుతము సంస్కరణముల విషయమును పూర్తిగావదలి వైదిక సమాజేకమును గూర్చి అధికముగా వాలోచించుటయే నా మతియు. నివేదికమును వ్రాసినవారు సద్భావముతోనే వ్రాసిరి. దానిని తిరస్కరించుటలే ననువాదితోనే నేజేభనింపను. కాంగ్రెసు లోని నిధానమునందలి ముఖ్యభాగముల నందు చేర్చిన సమగ్ర విభావ మేర్పడును. సాధ్యమెటు ప్రజలసభలో ప్రత్యేక సంఘము నేర్పడుటకు సముచితము. ఇండియా సహాయకర్తల భారతీయముగా నుండవలెను. ఇండియాదోరతనము కార్యనిర్వాహక సంఘమున సగమునుండి భారతీయులుగా నుండవలెను. బాధ్యతగల పరిపాలనను నేర్చుట కవకాశము కలిగింప బడవలె గాని రాష్ట్రీయవిషయములందైక బాధ్యతగల పరిపాలన మేర్పడుట బడలేదు. విచారణసంఘముండుట చాల లాభకరము. పరిపాలనము ప్రజలరక్షణకు నుండవలెను. ప్రజలను వికృతీకరించుటలే నను తిరస్కరణ కామోదింపబడినది.

బంగాళా ముస్లిం లీగు

ఈనెల 4-వ తేదీన కలకత్తానగరమున ముస్లింలీగు సమాజేకము జరిగినది. నివేదికమును నిరాకరించుట కంగీకరింపక వికరములను 20-వ తేదీలోపుగా తెలుపుట కొకసంఘము నేర్పరచిరి. మాలానా మహమ్మదుహుస్సేను మాలానాబేదుల్లాగార్ల వైని రాలతుసంఘమువారు రజత్ హతు నాకోపించి నందు లక్షాగ్రహమును తెలుపు తీర్మాన మింకొకటి చేయబడినది. వారిపై నాకోపింపబడిన నేరములు రుఖువుకాతరు.

మద్రాసు మెయిలు కేసు

బవునుహాలు దావావిచారణ

(ఈ స్వకీయతలకునియొద్దనుండి)

కామహేంద్రవరము, ఆగష్టు:—1 తేదీ 12 గంటలకు మాత్రుమందలి పీర్సిపాల్ డిస్ట్రిక్టు యనసుకోర్టువారి సమాఖ్యనుకు రాయసాహేబు మాదిరెడ్డి వేంకటరత్నం నాయకుగారికిని బొనుహాలువారికిని జరుగుచున్న కేసు విచారణకువచ్చినది. ఆనరటిలు మోచర్ల రామచంద్రరావు కంటులు గాకు రాతేమికి వాయిదా పుచ్చుకొనుటకు నాయకుగారు యత్నించిరి. కాని వారితరపుక సాక్ష్యమునకు వచ్చిన దివాన్ బహదూర్ చిత్రభరతు వేంకటచలంపంతులుగారు చజల వచ్చుటకు పిండునోయుండదో యనుటచే వారి సాక్ష్యము మట్టునకు ఆనాడు విచారణ జరిగినది.

నాయకుగారు పర్షింపగా వేంకటచలంపంతులు గారు తాము రాజమండ్రి జూరిలో రిడింగురూము మొదలైనవి యు అట్లు అది ప్రారంభించినది మొదలుగ నుంటిమనియు దానికి పూర్వపుష్టి తామెటుగ మనియు వెనుక వొక పతనమందిరము కలదనియు, దానితరువాత ప్రస్తుతపు జూరిలో రిడింగురూము వచ్చినదనియు దానికీదీనికి సమ్మోశనము లేదని యు, మొదలునున్నది కొద్దిమందికి ఉపకరించినదనియు నిపుటిది జనసామాన్యమునకు చేపింపగలదనియు, వెనుకటి నశించి ప్రస్తుత మున్నది 28-1-1894 తేదీన జరిగిన సమాజేకీర్వాన మునుబట్టి వచ్చినదనియు చెప్పిరి. వెనుకటి పతనమందిరమందు కూడ తాము 1888 నుండి సామాజీకులమనియు అది మదరాసు మెయిలు తెప్పించుచుండెదదనియు, చంనాణ సరిగ నిచ్చినయెడల రిడింగు రూము ఉండుననియు, మదరాసు మెయిలువారి యభిప్రాయములో మంచిపత్రిక సరిగ నుచ్చినది, ముఖ్యవిషయములు తెలుపుచి యనియు, పత్రికలు మెజారిటీ వోటునుబట్టి తెప్పించురనియు, మచ్చుమొదలైనవి యు ఖరీదుగల పత్రికలు చదువుటకేరారనియు, ఆయుద్దేశ్యము తో కేరరనియు చెప్పిరి. 1885నుండి తాము మదరాసు మెయిలు ను తెప్పించు చుంటి మనియు, అది తమ యభిప్రాయము

లో నుపయోగ మొనరించు, జూరిలో రిడింగురూము ఎప్పుడు రాజకీయాంధోళనముల కలుగజేసికొననది కాదనియు, అది జనసామాన్య మందఱు కుచకరించున దనియు, రాజకీయ మతిభేదములు లేననియు, అట్టిభేదనికత్తులవై పత్రికలు తెప్పించదనియు, “మెయిలు” “హిందూ” ఈరెండు పత్రికలు సమాజములే యనియు, తరువాత మెయిలుసంవత్సర వాపుట్టి తెప్పించుచుంటిమనియు, తగుకర్తవ్యమున కది యుపకరించునని తాము తలంచుటచే తెప్పించుచుంటిమనియు, ఏపత్రికగాని యొకకారణముబట్టి తాము తెప్పించుటలేదనియు, సమాజసంబంధిని అన్ని మతములవారిని ఏమతము లేనివారిని కూడ చేర్చుకొనియున్నదని యు తెప్పిరి. ఇచ్చట నాయకుగారు సాక్షిగానిని అన్నివిధములై రాజకీయమతముల గల వాకి తత్వవ్యాప్తాత్రికలు తెప్పించుట సమాజము ఆశీయునుకాదా యని యడిగిరి. ఉద్దేశ్యములు వ్రాతములముగ నుండుటచే ప్రశ్న యంగీకరింపక బడలేదు. తరువాత పంతులుగారు, కొందఱు సామాజీకులు మదరాసు మెయిలువల్ల కాదనియు త్తరము వ్రాసి నట్లు చిన్నట్లు చెప్పిరి. (ఆ యుత్తరము 1-వ ఎక్జి హిట్టుగా ప్తేలుకాబడినది.) ఆయుత్తరమువైని కార్యనిర్వాహక సభ యొకటి జరిగినట్లును దాని కవసర మున్నదా లేదానని కార్యదర్శిని తామడుగనట్లును అట్లుగుటకు కవసరము తోచలేదనియు సాక్షి చెప్పిరి.

అందువైని నాయకుగారు మదరాసు మెయిలును తెప్పించుట మానివేయుటలో వారు సమాజము నెకానొక రాజకీయమతమునకు నొప్పించుటలు మీకు తోచలేదా యని యడిగిరి. దీనిని కోర్టువారు అడ్డపవాలుగా నెంచి అడుగనిశ్చయలేదు. నాయకుగారును పట్టుపట్టలేదు. తరువాత కోర్టువారు నాయకుగారిని కార్యనిర్వాహక సంఘచర్యల రహస్యములు గావున వానినిగురించి యడుగరాదనిరి.

తరువాత నాయకుగారికి సాక్షిగానికి, కోర్టువారికి నిట్లుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి.

నా|| “రిప్లీ నరీ” అన్న అర్థ మేమి ?
నా|| ప్రమాణము తీసికొని నేను “రెస్పొండ్” చూడకుండా దాని అర్థమును చెప్పనేరను.
నా|| మరేమనుకొంటారు.
నా|| యుండనకు వెళ్లుట కారు. వెనుకకు వెళ్లుటని.
నా|| మెద్రాసు మెయిలు తెప్పించక సోవడే నుని “హిట్టుకల్లి రిప్లీ నరీ” అని కాదా?
కోర్టువా రాత్తన్న కల్ల కా దనిరి.
నా|| (కోర్టువారితో) ఏప్రాచింకక్రింద దాని కద్దనికో వెలవియ్య గోరెదను.

కో|| జనరల్ ప్రాచింకన్న క్రింద తన సాక్షిని తానే అడ్డపవాల్లు చేయరాదని.

ఆమీటింగు ప్రాసీడింగు Ex.II క్రింద నైలు కాబడినది. గ్రాసు ఎక్సామినేషన్లో సమాజము సానైటీస్ అట్ట ప్రకారము రిజిస్టరీ బడినదనియు, పితాపురం రాజావారు చందాయిచ్చినారనియు ఆకారణముచేతనే పేరుమార్పడమైనదనియు సంకతి స్వయముగ తమకు తెలియదనియు, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు పని నెరవేర్చుట కేర్పరుపబడి రనియు రూపు అచ్చుపడినదనియు, బొనుహాలులో చాలా ఆటలు గలదనియు, తమకు నెరవేరిగా నున్న వ్యక్తుల తీయుచు వచ్చెడి వారనియు రెండు మూడేండ్లనుండి తియ రకసరము లేదనియు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారే ఫలాన ఫలాన పత్రికలు తెప్పించుట నిర్ధారణ చేయుచురనియు చెప్పిరి.

6 ఎక్సామినేషన్లో 22-2-1891 సం॥మున సామాన్య సమాజేకమండే పత్రికలు నిర్ధారణ జేయబడిన వనియు, తరువాత రూపుమాటినదనియు, అప్పట్లో మెయిలు అన్నిటికంటే చందా యెక్కువ కాబట్టి మొదటి లిస్టులో నున్నదనియు చెప్పిరి.

నాటికి కేసు నుగింపబడి, తిరికి 5-8-18 తేదీ వోను వారమునకు వాయిదా చేయబడినది.

బంగాళాసర్తక్ సంఘమువారు:—ఈ సంఘమువారి వార్షికసభ జరిగినది. రైల్వేల పరిపాలనము కంపెనీలో స్వాధీనములోనే యుండదగును. భారతీయ సభ్యులుగల స్థానిక సంఘముల పరిపాలన మన్ని రైల్వేలకు నుండవలెను అని అధ్యక్షుడు నడిచెను. సంస్కరణములను గూర్చి కార్యదర్శి రాయ సీతాసాధరాయుగారు నడిచిరి. సంస్కరణము అనుకూలముగా నున్నది. అభ్యాసమవసరమని ఆకడేశెను.

వివాహ విచిత్రములు.

(2) కెయిజరు చక్రవర్తి పెండ్లిపిచ్చి.

ఒక అద్భుత కథనము.

మన దేశమునందు ప్రతీహితములు సంబంధములను తమ యుటయందు చేయు నని పాశ్చాత్య దేశములందు పరిణయ సంఘములు నిర్వహించుచున్నవి. ఇర్మను నేకపు గాజుదాని యగు చెర్లెను నగరమునందలి పరిణయ సంఘము లెన్నియో కలవు. అవి శాస్త్రీయముగ ప్రవర్తించినను ఆశాస్త్రీయముగ వ్యవహరించినను వాచాన్యము జన్మించుచున్నది. "కెయిజరు" వార్తించుచునే యున్నాడు. పూర్వముకంటెను ప్రస్తుతము చక్రవర్తికి "పెండ్లి పిచ్చి" యెక్కువై పోయినట్లు. జనత యమెయ్యన్న తన సామాజ్యమునందు తిరిగి జనసంఖ్య పెరుగుటకు సాధనము దొరకునంతవఱకు పరిణయముల పరితాపవిశ్రమములతో చక్రవర్తికి సంబంధము లేదట.

లండను నందు ముగిసినందున "బీటుబిటు" అను వారపత్రికయం దొకద్రవాసియొడిన వ్యాసమునందు చక్రవర్తి దైవభక్తుడయ్యెను పరిత్రపై గృహస్థాశ్రమమున తరింప జేయవలసిన వివాహములను కలుపితిమిగ చేసెనని నడిచిన వాక్యములు నన్నుతగి యుండవు.

బొడ్డువాగునొకరికి కేటగుండి చెర్లెనునందు వివాహిం చుచుండెను. వారందరికలకొకసారి యేదో యొక నేరము నకు ఖయిదు నకు భరించి యుండిరి. వారియందు చాలచుండి వివాహములై యుండలేదు వారెవరు యుద్ధమునందు పనికిరారు. వారందరకు వివాహములం చేయించి "నలుగురితో పోటుగ" నుండునట్లు జరిపించ నల యనని చక్రవర్తి తన భావమును ఒకయందొగివలన వ్యక్తము జేయించి యుండెను. చక్రవర్తి యభిప్రాయము నాయు దొగి పరిణయ సంఘములకు తెలియజేసి యుండెను. జర్మను కన్యలలో నెవరెవరికి వివాహములు కావలసియుండెనో తత్సంఘములకు తెలియను. సంఘమువారు ఒక నెల నిండకుండగనే ఆ ఖయిదు నకుభరించిన వారిలో కెయిజరునందలి సంబంధము లను తుదర్పి నిరధనులుంబులులోని జర్మనుశ్రీలను వారికిచ్చి పెండ్లిచేసిరి. ఆ ఖితులైనవారిలో చాలమంది చనువుకొనిన వారుగాని మూఢులుకారు. వారిలో కొందరు పెద్దయవ్యులతో కలిసిమెలసి యుండి ప్రభుత్వముతోనేరములను చేసి యుండిరి; తెలివిజేయు లేకపోయినను నుకొందరు ముష్టిబల ము నుపయోగించి నేరములను చేసియుండిరి. ఎట్లయినను వారందరకు పరిణయసంఘమువారి కలలో పడిరి.

ఆ జరిగిన సంబంధములలో నన్ని మోచిత్రములు కలవు. కొంతకాలము క్రిందట పట్టణాని కోపమువచ్చి తనభార్యకు ఇద్దరు పిల్లలకు చనిపోవెనందులకు నీతికుడై 7 యేండ్లు కారా గారవారము నకు భరించిన తరువాత తుంభివ్యుడై చిదుదల యైన పోన్దువను పట్టణమునందలి యొక కరాయి యకాణ దా రుడు ప్రకృత మొక ధనికురాలిని పెండ్లియాడి యుండెను.

ప్రవృత్తుగాగ్గ నేరయం దుదొగిగనండి వార్తకమిచే ననిచాలియకొనిన యందొగియొకడు, విదేండ్లు ప్రవాసము ననుభవించిన వెనుక నొక పిల్లకు పెండ్లియాడెను. ఆమె పూర్వ మా యందొగి గృహమునందు పాచి చేయుచుండెను. అట్లుండ పామకు లాటరీలో చాల సొమ్ము వచ్చి పేరు ప్రతిష్ఠలను అన్వించిశాసెను. బెర్లిను నగరములోని విభులన్నిటికంటె ను "ఉంటుండిను లిండను" పిల్లి ముద్దులు మూటగట్టుచుండును. దానియందే రాజనగరు మున్నగునది కలవు. ప్రకృతమామె ఆవిధి సమీపమునందు నివ్యభిసమునందు నివసించుచున్నది.

దాక్టరు బెర్నూ హార్డు డెరెనుబద్ధుడు ధనికుడు చక్రవర్తి ఆశ్రయములో నుండెను. అనికి సంతానము లేక పోయి యుండుట చే నొక పిల్లకు పెంచుకొనెను. ఆ పిల్లకురూపిణి; అనకతక. తండ్రి ధన ప్రాబల్యములన నామె వివాహమునకు రూపమేమియు నద్దపడి యుండ లేదు. ఆమె తండ్రి తన యల్లునకు చాల వందక్షిణ యిచ్చి యుండెను. కాని అతడు తన భార్య సంపద ననుభవించకుండ గనే యుద్ధమునందు హతుడయ్యెను. కెయిజరు చక్రవర్తికి "పిచ్చి" యెక్కువై పూర్వము జరిగిన కథయిది. ఖయిదులలో పడిచచ్చినవాళ్లలో నొకరిని ఆమెకు భర్తగా వదలిరి. అతడంత యెక్కువ నేరమేమియు చేయలేదు. ప్రధానము

చాల తొందరగా జరుగవలసి వచ్చెను. ఆగడవిడలో మొదట నియత్యుడైనవానికి గాక మరియొకనికిచ్చి ముడిపెట్టిరి. రెండవ వాడు విశేషమైన నేరమును చేసియుండెను. పెండ్లివలన నతని యుద్ధవ్యతేజ బయటపడి యుండెను; గొప్పగొప్పవారి యిండ్లకు వెళ్లుట తటస్థించెను. గొప్పవారిలో నుండుట కతని కే విధుగను నభ్యంతరమును లేదు. అతని చేతినిండ పుష్కలముగ సొముచిడెను. అతని కోరికలన్నియు తీరినవి. కాని నేలము చేయుటయందుండి యాశక్తి కన్యకుకు బదులు గొప్ప వారిని చూచిన కొలదిని వృద్ధియయ్యెను. గొప్పవారి యిండ్లకు వెళ్లు నప్పుడతడు క్రమక్రమముగ దొంగతనము లారంభించి క్రమక్రమ పట్టుకడి ఖయిదుకు దయచేసెను.

బహుభార్యాస్వీకరణము ఇంగ్లండునందలి నేరమొకను జర్మనీనందు చాకి ప్రాశ్నామాములు కలిగించుచునే యు న్నారు. బహుభార్యాస్వీకరణ మిప్పుడు జర్మనీయందు ప్రవృ లించుచున్నది. అక్కడ శ్రీలకు"కావలసినంతవఱకు పురుషులు లేనందున ఒకనకి ఒకటికి రెండు పెండ్లిండ్లుచేసి"పరిణయసంఘ ములు బోలెడు సొమ్ముచేసి కొనుచున్నవి. తనయొద్దకు భవము న్నది కవాచునితన యుద్ధమునవచ్చివారిని శ్రీ పెండ్లియాడుట తప్పు. బెర్లిను నగరమునందు ప్రస్తుతము క్షలకు చాల పోటా పోటీగా నున్నట్లు. అననినముకు ధనికు రాండ్రు శ్రీలకు పూర్వము తక్కువ దళలోనుండిన వారికిని ముడిపెట్టుచున్నారట. ఎవరైనను యద్ధుల నుద్ధరిసి పెండ్లి యాడెనని అధికారు లకు తెలిసినను వారు విసిరించుకో నట్లుారకుండురు. బహుభార్యాస్వీకరణము విషయమై చక్రవర్తికి ఖచితమైనయభిప్రాయ ము లేదట. ప్రితికులెట్లున్నను సరే మొగవారిని వెదకితెచ్చి ముడిపెట్టుచున్నారట.

మమ్మిలీరు అధ్యక్షత:— పెన్సెంబరు నెలలో బాం బాయిలో జరుగు ప్రత్యేక మహాసభకు గా. ఫజిలుమాన్ నేను గారిని (లాహోరు) అధ్యక్షత వహింప గోరి.

ఆగాఖాన వర్ధంతి:— రంగూనులోని భోజాలు శని వారమునాడు చాల వైభవముతో వర్ధంతి జరిపిరి. ఆగా ఖాన గారికి 8850 షాగింకులకు వంపిరి.

జనరలు ఎయిలవపు. లండను, జూలై 31:— ఇతడు జనరలు హార్వరుతో కలసి బయటలి యా మొదలు వ్లాడీవపువరకును గల ప్రదేశ మును కాపాడుచున్నాడు. ఓనుస్కుమొదలు ఉడినిస్కువర కును గూడ సతతపరిశీలనక్రింద నున్నది.

బెస్సెన్బియా. లండను, జూలై 31:— బెస్సెన్బియా రషేనియా కిచ్చి వ్యాపారపాలకములను బడయుటకు ఉక్రేనియావారంగీకరించిరి.

అమెరికా సైనికులు. లండను, జూలై 31:— నేరీన్స్ జన్మము గాయములు తొలిక అమెరికా సైనికులను నన్నీలతో పొడిచిరి. రెండు క్రాగ్ను నుకుకుగల జేబాలను పుంపుమొనెండి నుగ నిరంగులను కాట్టిరి.

జర్మను సేనాను లొండొనుల నిందించుకొనుట. లండను, ఆగష్టు 2:— జర్మనీలో అన్ని తెగలవారును లూడెనడ్రపుల నిందించుచున్నారు. హిందెనుబద్ధగూడ అతనిని నిందించుకొని కెయిజరు అంగీకరించెను. లూడెనడ్రపు హోదొగిలను నిందించెను. జనాలు మెయిన్సును లూడెనడ్రపుకు నడులుగా నియమించెదగని పోచుచున్నది.

బల్గేరియాలో న సంకల్పి. లండను ఆగష్టు 2:— డెర్రి నాండు రాజు గారును పురస్కరించు బల్గేరియానండి వెదలిపోయిరి. రాజుకుటుంబము వారెవరును పోఫియాలో లేరు. చాలమంది జర్మను అధ్వియా యందొగిలను గూడ వెదలిపోయిరి.

ప్రాచీన హైందవాధిపత్యములు [పెద్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహంగారు, గుంటూరు.]

IX ఫలరస ద్వీపము.

దీని నిపు డాంగ్లమున "ఫోన్సు" ద్వీపమందును. (లాటిను భాషలో ఫ్లోరా అనగా 'పుష్పముల దేశము' అని అర్థమగుటచే నాంగ్లమున Flood అనగా పుష్పములని అర్థ మయ్యెను).

ఈ ద్వీపము సంధిపద్వీపమునకుఁ దూర్పుగను, చందన ద్వీపమునకు త్రైతముగను సమీపముననున్నది. దీనికి 'యండే' 'మంజీరాయ్' అను నామాంతరములు కూడగలవు. దీనిపొడవు 280 మైళ్లు, వెడల్పు 80 మైళ్లు; వైశాల్యము 5,840 చదరపుమైళ్లు; జనసంఖ్య 2,50,000. ఇందు 'బంటూకొంట', లభే రేచి, లభేరేచి, పింటుకూకొ, ఇళిమండిల' యను పుష్కర భిక్షులు జున్నవి. గ్రామములు విశేషముగ నముద్రతీరమున నున్నవి. ఈ త్రైతముద్రతీరమున "వారు, లేవు, మా సేరు" (తేక మహా మేను), 'జెలిలి.గో' అను నవియును తూర్పుగనుద్రతీరమున "లకాంతక" అనునదియును, దక్షిణ సముద్ర తీరమున "విభియండే, జంటుగాగ" అను నవియును పెద్ద గ్రామములు. ఈ ద్వీపము కలందావారి యధీనములో నున్నది. ఇచటి జనము వలయ కాఠిని సంబంధించివారు. సమాంతరమును పూర్వము వీరికి ఆభిరుచి మెంతుగనంది పురశకులనటికి వెర్రియెడల వారికిభరించి భక్షణము చేయుచుండెదట! బూగి, నజ్జ అన తెగలవారియగుట. సంధిపద్వీపములోనిదగు 'భీను రావ్వియ' నందు వాడెను భూమయే యిచట వాడుకలో నున్నది.

చరిత్ర. ఈ ద్వీపపు ప్రాచీనచరిత్ర నెఱుంగుటకుఁ దగు నాధారము లేమియును లభింపలేదు. "కాని, హిందువులు కొన్ని కథాబ్రముల క్రిందట ననగా 18-వ శతాబ్దప్రాంతమున నీద్వీప మందు ప్రవేశించి తమ నాగరకర నిట నెల కొల్పిరనట నిశ్చయము" పూర్వమీద్వీపమున ఫలరసములు విశేషముగ నుండుటచేతను, అందలి ఫలములు మిగుల రసవంతము లగుట చేతను యీద్వీపమున కీచేగ గలిగినదట. ఈద్వీపమున నిప్పటి కిది ఫలవృక్షము లనేక జాతులు కలవట. లేనె, నుంచింధపు చెట్లు, జాజిచెట్లు మొదలగునవికూడ నిందుగలవు. వడ్డుకూడ పండును. హిందవులకు పిచ్చట మనమృదీయులు నీ ద్వీప మునే ప్రవేశించిరి గాని, యిపుడిందు క్రైస్తవమతమే ప్రధానమై యున్నది.

X తిమరద్వీపము. ఈ ద్వీపమున కీచేలేల కొలనో తెలియకున్నది. ఇది దీని నవీన నామమును నెడల ప్రాచీన నామ మెద్దియో తెలియలేదు. దీనికి కక్యేనుమున నున్న ఫలరసమే చందన, సంధన, బంబక, బలి, యదద్వీపము లన్నియుఁ దూర్పు పడమరలు నిడివి కలిగియున్నవి; కాని, తిమరద్వీప ము త్రైత దక్షిణములు నిడివి కలిగి ఫలరసద్వీపమునకుఁ తూర్పుగనున్నది. దీని పొడవు 900 మైళ్లు; వెడల్పు 60 మైళ్లు; వైశాల్యము 12500 చదరపు మైళ్లు; (ఆనగా గుంటూరుజిల్లా కంటె రెండు రెట్లు పెద్దది) జనసంఖ్య 7,50 000.

ఈ ద్వీపము పక్కకుయమై యుల్లయిన ప్రదేశములు కలిగి యున్నది. దీని యుల్లభాగమంతయును బుడతేయ (పోర్చుగీసు) వారి యధీనమందును, దక్షిణభాగమంతయును కలందా (డచ్చి) వారి యధీనమందు నున్నవి. ఇచట వర్షాకాల మందు మైతము వృక్షములు బహు తక్కువగ కురియును. గోధుమలు, ఉల్లగడ్డలు మొదలగునవి ఫలింపును. ఇందుకూడ చందన వృక్షములు మెండు. గుట్టులు, పశువులు కూడ విశేషముగ నెగురులె యగుచున్నవి.

ఈ త్రైతముద్రతీరమున "ఫిల్లి" యను పట్టణము బుడత కీచువారికిని, దక్షిణసముద్రతీరమున "వెస్సుగు" అను పట్టణము కలందావారికిని రాజధాని పట్టణములు. చీనాదేశములను, అరబ్బులను గూడ నిందు కలరు. ఈ ద్వీపమందలి యాదిమ వాసులు కొద్దికాలము క్రిందటితరకు మనుష్య మాంసాహారులు. ఈ ద్వీపమున కీశాన్యమునను "పాపా" (లే 'గుజి') ద్వీపమును లిప్పటికిని సరమాంశ భక్షకులట!

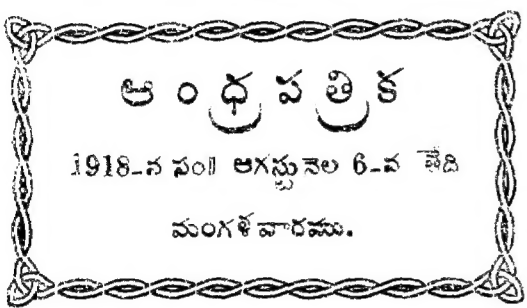
చరిత్ర. హిందువు లీ ద్వీపమున 18-వ శతాబ్దప్రాంతముననో, లేక 14-వ శతాబ్దానో ప్రవేశించి యీ ద్వీపవాసులతో కనేక యుద్ధములు చేసినట్లు తెలియుటయేగాని అందలి ఫలితమెద్దియో తెలియకున్నది. చీనాదేశములకూడ నీ ద్వీపమునం దాకామునడే ప్రవేశించినట్లు చీనాదేశ చరిత్రకలనం దెలియుచున్నది. మొగల్తానులకు నొప్పులు 15-వ శతాబ్దమున నీ ద్వీపమునకు చేరిగాని సత్యవాస్తవీకమపు లేందన భిక్షువారులే చీనావారిపోటాను వక్రము చేయించుండే ఇప్పుడిందు క్రైస్తవ మతము మోయుచున్నది; జనము కొంతవఱకు నాగరకర ముందుచున్నారు.

ఇంతకుంటె చరిత్రాత్మకాంశము లిపుడేమియు నీ ద్వీప మును గూర్చి తెలియదు.

ఆంధ్రవిద్యానిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము త్వరితగతముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరుకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరికినవారికి పోషణము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును బొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభిమానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రోత్సాహము. దానములందలై విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము సేక్రింది చిరునామాకు వంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
7, కెంబెల్స్ట్రీట్, మద్రాసు.

సంగ్రామ సంవత్సరారాధనము

జాతీయ స్వాతంత్ర్యధర్మ సంస్థాపనార్థము సంప్రాప్తమైన మహాసంగ్రామ మారంభమైన నాలుకేండ్లు ముగిసినవి. అయిదవ యేడు సంప్రాప్తమైనది. ఆ సమయమునందు లోకసంక్షోభమునకు గారణమైన రాజావతారము నుపశమింపజేయుటకు మహాకర్మని ప్రార్థించుట భౌతిక వ్యామోహానిముగ్గులైన పాశ్చాత్యులకు సయితమవసరిమైనది. గతించిన భానువాసరమునందు యుద్ధమునందు మిత్రమండలికి విజయము గలుగుటకై ప్రవేశపెట్టిన దేవాగారంబులందు ప్రార్థనలు చేయబడినవి. శ్రీ వస్తుస్థు క్రభువు సంగ్రామాదర్శములను సంగ్రామస్థితిని దెలుపుచు ప్రకటించిన లేఖ భావగర్భితమై ప్రజలకు విజయోత్సాహమును పురికొల్పుచున్నది. రాజప్రతినిధి వారి లేఖయందు

“నేడు యుద్ధముయొక్క విదూరమైన భరితవర్షము భీతికావములతో సామ్రాజ్యముతో జేరి నిరంతరమును నైస్యబలమును సాధనములగు గల బర్హుపక్షమును ప్రతిఘటించుచున్నది... జరగని ఘాతగారి వాయుకర్మము క్రిందన విజయమును బడయుచున్నది. విజయము సంప్రాప్తమై పుడు ప్రపంచచరిత్రనుండు దురాదర్శకంస్థాపనముకై బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము చేయుచున్న భారసంగ్రామమునందు భరితవర్ష వాయువును సుస్థిముగ నిలుచుటకు శ్రీ సార్వభౌముని ఆదేశమున భారతీయులనుండి విజయమునకు సంపూర్ణసహాయమును గోరటకు సాధికారము గలదని భావించుచున్నాను. హింసాదోషము సంశయకలితమై హృదయదృష్టముతో గాకను భగ్యుతిత్వమును గ్రహించి యుద్ధారభావముతో భారాతముగ సహాయము చేయవలయును.”

అని తెలిపియుండిరి. ఈ వాక్యములందు గల భావములు యుద్ధస్థితిని, యుద్ధస్థితిని భారతీయులకును గల సంబంధమును దెలుపుచున్నవి.

యుద్ధ మారంభమై నాలుకేండ్లు ముగిసినవి. అయిదవ ఏడవ సంవత్సరమైనది. ఈ వాలు కేండ్లయందును రాజనీతిజ్ఞుల లోకాదర్శములు మారినవి. జర్మను సామ్రాజ్యము బలభిర్యముమీద నాధారపడి 60 ఏండ్లనుండియును యుద్ధపుఖండము

నందు ప్రధానస్థానమును బడయుట కుపక్రమించినది. ఆ యుద్ధక్రమణి ఫలము వర్తమాన మహాసంగ్రామమునందు పరిణమించు చున్నది. జర్మనులు పూర్వని బలసిద్ధాంతమునకును సంవర్ధన సిద్ధాంతమునకును బాహ్యరూపమును వర్తమాన మహాసంగ్రామ నుంతము నొందించినను బీజమైన యంతరరూపము వర్తమాన మహాసంగ్రామముతో నంత మొందనేరదు. బల సంవర్ధన సిద్ధాంతములకు మూలబీజ మహాకార మమకారములు. పాశ్చాత్యదేశములందు అహంకార మమకారములు సంపూర్ణముగ విజృంభించినవి. సంవర్ధనధర్మమునకు బలసిద్ధాంతము మూలబీజ మైన లోకనిర్మాణమునందు ధర్మాధర్మములకు ప్రమేయములేదు. దుష్టులు బలవంతులకు గ్రాసము గాగలరు. ఈ పాడు ధర్మము వర్తమాన సంగ్రామరూపమున మహావిప్లవమునకు గారణమైనది. ఈ సిద్ధాంతము పోయినపుడే లోకమునకు సుఖశాంతిలు సంప్రాప్తమగుగలవు. ఈ సిద్ధాంతమును స్థాపించుటకై బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము యుద్ధమునందు జేరినదనియును బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకు భరితఖండము సహాయము చేయుచున్నదనియును రాజప్రతినిధి తెలిపి భారతీయులకు యుద్ధనిర్వహణమునందు పరిమోత్సాహమును గల్పింపను ప్రయత్నించుట యుద్ధారముగ నున్నది. భారతీయుల హృదయములందు శ్రీ వస్తుస్థు క్రభువు ప్రభువర్మని ప్రసంగము ఆశాంకురములను నాలుచున్నది. భారతీయుల సహాయమువలన స్థాపితమైన స్వాతంత్ర్య ధర్మక్రతిష్ఠాపనయందు భారతీయులకు ప్రమేయము లేక పోవుట యసంగతము. వైద్యము వెల్లివర్గ మేమి చెప్పినను వస్తుస్థు క్రభువు “భరితవర్షము నిర్ణీతిపదమును జేరుటకై నేను తోడ్పడుట వకాశములు గలుగునని నమ్ముచున్నాను” అని లేఖయందు ప్రకటించెను. కాశి వస్తుస్థు - మాంటేగు సంస్కరణ విధానమును బోధించినపుడు వస్తుస్థు క్రభువు లేఖయందు దెలిపిన భావము మాటలయందు విశాలముగ గన్పించినను క్రియయందు నిర్లక్ష్యముగ నుండునని భయము గలుగుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము జాతీయ స్వాతంత్ర్య ధర్మమును సంరక్షించుటకు యుద్ధమునందు జేరినది. ఏ తత్ఫల ప్రాప్తికి భరితవర్ష మంతరితమను 10 లక్షల యోధులను సహారమైన ధనమును పోషించినది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు జాతీయ స్వాతంత్ర్యధర్మ భావముకై యుద్ధమైన త్యాగమును పాపుచున్నది. సకలజాతులు చూపుచున్న త్యాగమునకు ఫలము సకలజాతులకు గలుగవలసియున్నది. భారతీ జాతీయును జాతీయ స్వాతంత్ర్యధర్మఫలము సేవభవించుటకై బ్రిటీషుక్రభుత్వ మనకాశములను గల్పించి గాని బ్రిటీషు రాజనీతిజ్ఞుల క్రతిష్ఠ సఫలము గాజాలను. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు సంపూర్ణ విజయము గలుగుటకు సామ్రాజ్య మంతయును తేజోదీక్షతో సంగ్రామమును జేయుట యవసరము. శ్రీ సార్వభౌముని యాదేశమున శ్రీ వస్తుస్థు క్రభువు భారతీయులనుండి సహాయము సేపేషించుట యుక్తముగనున్నది. హృదయ దౌర్బల్యముతోను సంశయభావముతోను గాకను పరిమోత్సాహముతోను నుచారి స్వభావముతోను సహాయము చేయుట యవసరమని రాజప్రతినిధి కొరుల యుక్తముగ నున్నది. ఈ భావములను రాజప్రతినిధి ఏ కారణముల ననుసరించి వ్యక్తపరిచినను కార్యసాధనము పాలక పాలితులపై నాధారపడియున్నదని దేశచరిత్రములు

తెలుపుచున్నవి. భారతీయుల కట్లను పాలకులు సంపూర్ణ విశ్వాసమును జూపినగాని పాలితులకు వస్తుస్థు క్రభువు కోరెడి యుత్సాహము బాధ్యత గలుగుట యసంభవము. వస్తుస్థు క్రభువర్మని లేఖయందు దెలిపిన భావముల కనురూపముగ నాచరించినపుడు భారతీయుల భక్తుత్సాహము లకు కొరత యుండదు. మిత్రమండలి విజయమును విశుద్ధమైన జాతీయస్వాతంత్ర్యధర్మసిద్ధాంతముపై నాధారపడి యుండును.

వర్తమానసంవత్సరమునందు మిత్రమండలి విజయమునకు ధర్మబలమునకు దోడుగ భౌతిక బలము సయితము గలిగినది. ధర్మబలము భౌతిక బలము అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందు మూర్తీభవించివి. ధర్మవిజయస్థాపనకై యానచ్చక్రిని వినియోగించుచున్నది. ఆ విధముననే భరితఖండమునందును విజయకాంక్షయందు దేశమును గలిగించుట జాతీయ చైతన్యమునకు మూలకారణము. హృదయమునందు లేని యుత్సాహమును బాహ్యకారణములు గల్పింపనేరవు. భారతీయులకు స్వపరిపాలనప్రపాదము వలనను యుద్ధనిర్వహణమునందు దమరికనులకువలె కరమోత్సాహము గలుగ గలదు. వర్తమాన సమయమునందు విజయమునకు వేరొక కారణము ఘాతుకారి మహానాయకత్వము. గతించిన నాలుగు సంవత్సరములందును మిత్రమండలి నైస్యములు సంయోగ బలము లేకను దర్బలత్వమునకు గారణంబులు గలిగినవి. ఘాతు మహానాయకత్వము వలన బెలియమునుండి ఇటలీవరకు గల మిత్రమండలి నైస్యములకు సంయోగము గలిగినది. రాజప్రతినిధి లేఖయందు భావము వ్యక్తము చేయబడినది. వర్తమాన సంవత్సరమునందు విజయమునకు ముఖ్య కారణము అమెరికనుల పరిశుద్ధమైన స్వాతంత్ర్య ధర్మప్రియత్వ ముని యుద్ధవార్తలు విశదము చేయుచున్నవి. బ్రిటీషు పాలకులు భరితఖండమును సయితము విశుద్ధమైన స్వాతంత్ర్యభావముతో నవనోకించి భారతీయుల సహాయమున విజయమును బడయుదురని నమ్ముచున్నాము.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు - శ్రీమతి బెజంబు

నేనుసంగతమైన దానివంతకు నొసంగుదును; భారతీయులకు భారతీయతను గాఢముగాము; నాపేభాకృతి, వాక్పటిక, సంపదలు సర్వము మీ దాక్షిణ్యములు. మీకొరకు నేను నాక్రవృత్తిని సంస్కరించుటకు ప్రయత్నించితిని. మాస్థిపక్షమునుండి నే నేమియును దాచియుంచలేను. మీ ద్వేషము నాకు విచారమును గలిగించదని నేను నటింపకు ప్రేమతో సామ్రాజ్యమునవాజమును సంతాపకరము. నాసాట్లకు నేను కిగ్గుడను. కష్టములందు కిగ్గుడు కారణము లేదు. స్వరాజ్యము సంప్రాప్తమగునరకును జీవించుటనాకు కైకగలదని నమ్ముచున్నాను. సాక్ష్యమైన అంతరీక్షము శాంతిని వహించుటకు ప్రయత్నించెదను. ఇంతకు మించిది ఆసాధ్యము.

సోమవారము న్యూఢియో పత్రికయందలి ప్రధానవ్యాసమును బెజంబుగారు పై వాక్యములతో ముగించిరి ఆ వ్యాసమును జదివిన వారల కామెకు గలిగిన సంక్షోభము వ్యక్తమగుచున్నది. బెజంబుగారికి సహజమైన గర్భస్వభావము గలదు. గర్భస్వభావమునకు తోడుగ కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యము సంభావనసామర్థ్యము నిగ్రహోద్రేకములు గలవు. అవసర రాష్ట్రీయసభయందు శనివారము ఆదివారము బెజంబుగా రాసనము నందు విగ్రహమువలె కూర్చునియుండెను. ఉభయ పక్షములవారును నుద్రేకపూరితులై వాక్కులహమున కుపక్రమించినను బెజంబుగారిని నిందించినను చలనము లేకను కూర్చునియుండెను. సభ

ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

రెండవ యుద్ధబుర్రామునకు

(1197)

ద ర ఖా స్తు లి పు డ పే క్షి త ము లు.

ఈ బుర్రాము నూటికి 5 కేజీల వరకు ఈయబడును. వృత్తివన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుర్రా పత్రికములు మొదల 1921 వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యవ్వబడును. 1922 వ సం॥లో గూడెం నూటికి నూరురూపాయలు లియబడును. 1923 సం॥లో 100. 4 103 రూ॥న్ను, 1928 లో 100-కి 105 రూపాయలును జర్రుములను కొనువారి యవ్వ పకార మీయబడును.

ఇంతకంటే భద్రమైన సామూహికమునువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటన పే దంఖాన్యక ఈ పయోగించుకొనుటకు పనిని చింపి మీ పేరుప్రాసీ పువుడు.

ద ర ఖా స్తు న మూ నా.

మదరాసు జ్యూనికాటి,..... 1918.

కా క థ ప తి,

అయ్యో, ఇంతలో రూపాయలవెక్కున లేక కొక్కమున పువుదాన్నాను. వీరికోక యుద్ధబుర్రాపత్రికమును (సామిసరికోటు *) గురించి విన్నవించి మీ కెంతయూ కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రిక పామున ఏ సంవత్సరములో సామూహికములయినో ఆ సంవత్సర మందలిచ్చి కేక్కినవాని కొట్టివేయను. * 1921, 22, 23, 24 వ సంవత్సరములో వాటనువేయవలయును. (కేజీలో ఎక్కువము.) ఇట్లు విశ్వసనీయము. పేరు..... చిహ్నము..... (స్పష్టముగ వ్రాయుము.)

వి రో ధా మ హా నం గ్ర మ ము

(రైతుకు పక్షమే.)

ఇంగ్లండు

భరతవర్ష పారిశ్రామికాభివృద్ధి

లండను, ఆగస్టు 4:— 57 లాయూడెనుగాని భారత దేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధి గూర్చి మాంజేన్యర్రువు (కో ల్యూర్రువు) వారివాక్యముల వాచాదించుచు నొకయుత్తరమును వ్రాసి పంజాబులో మహావరుల కత్తె లెట్టుపయోగింప బడుచున్నది గట్టిక తెలిపెరి. కొప్పపరిశ్రమలు లేనందున కత్తె లను దెచ్చుకొనుట యెట్లా కష్టముగ నున్నది కాని వెట్టుబడి కారులను పారిశ్రామికాభివృద్ధికులగు సాధనాతితో నాచుచు, ఇతరదేశములందులే వారిని వ్యాపారము చేసికొన విచ్చి అధికాధికారులవలన చిక్కులు లేకుండజేసినచో విశేష ప్రయోజనము గలుగును. కిమిమను నిమ్మటకు ముందు సం క్త్యవీరణువలనీయున్న వివిధాధికారులవలనను, ప్రభుత్వము వారిరిలను గలుగుచున్న కాలయాపనమున తగ్గించుటకు నే మైన తేయవచ్చును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు స్వాతంత్ర్యమును, భవమున్నుతో కొద్దిగనో గొప్పగనో వారును చేయ గలిగియుండును. భరతవర్షపు వెండి భవపు విలువ అధికమగుట వలన లాభకరముగ నుండు వ్యాపారములవలన భరతవర్షమునకు ఈ పయోగము గలుగుచున్న చేయవలెనని లాయూడెను గారు నూచించిరి. రూపాయలవలన అధికమగుటచే ఆంగ్లదేశ విషయకృషుములములమున సానుకు లాభించుచున్న 20లక్షల పానులనుండి యాధ్యాసంధిరము భరతవర్షమున గొప్ప పరిశ్రమల యభివృద్ధికి భవము బడయవచ్చును. అట్టి అభివృద్ధి మాంజేను గారి (హిందూదేశాంశమంత్రి) సంస్కరణముల మూలమున గలుగుచో వారు భరతవర్షమునకు మహాపకారము చేసినవారగుదురు.

సార్వభౌముని సందేశము.

లండను, ఆగస్టు 4:— వివాద మోసము గానున్నది. ఎల్లవానిను సంపూర్ణతానామతో పనిచేయవలెను. అని జార్జి చక్రవర్తిగారు వ్రేటిలు, ప్రాప్సు, గిను, ఇటలీ, జపాను, స్పాన్సుగను, పెర్షియా, బెర్లియాను, సయాను, మాంటిన్గో, లివా, హ్యూబా, లిబేరియా దేశములవారికి సందేశముల నంపిరి.

సేనలకు సెలవు.

లండను, ఆగస్టు 4:— మెంపామేయగూ మున్నుకు కొక్కసంగతులందు గల సేనల కవికముగా కలసియున్నవారూ ర్వి విన్నయింపజేయవలెను మున్నుకు సామెంటుప్రజల సభ లో మెక్స్సెనుగారిని.

చీనాలో మారకపురేలు

లండను, జూలై 31:— చీనాలో జోలరుశెల తెనక, 1 పిల్లింగు 9 పెన్నలు. ఇప్పుడు 8 పిల్లింగుల 18 పెన్నలయినది. అచటనున్న యుద్ధాగ్రుల జీతములు పానులలో లెక్క జూచి జోలరులలో నిచ్చుచుండుట కలన చాలవప్రముఖము గున్నదని లండనులోని చీనాసంఘ సభయందు ఆందర్జను గారు నుడిపిరి. ఈమారకపురేలా నవ్వును దొరకెనము వారు నగము భరించుటకు నిరుడు నిశ్చయించినను అనుకులము కలుగలేదు. కాన దీనినికను సవరింపవలసియున్నది. వారి కులదైవము కమయ మింకను చిక్కుగానే యున్నది. యుద్ధ సమయమున మారకమువలన కలుగు నష్టమువలనను భరించెదమని హంకాంగు దొరకెనమువారనగా ఇంగ్లాండు దొరకెనము వారు నిరాకరించుట చాలనిచిత్రముగా నున్నదని క్రైస్తు ప్రతిక వ్రాసినది.

వ్రధానమంత్రి సందేశము.

లండను, ఆగస్టు 4:— నే నీవద్దలి దనమున సామ్రాజ్య వాసులకు సంపుసందేశము దృఢముగ నిలుపు దెనునదియే. స్వాధీనత్యముచే మనము పోరుట లేదు. స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోయిన దుర్బిల దేశములకు మరల స్వాతంత్ర్యము సొంతగుటకును ఎంతటి బలముగల దేశమైనను ధర్మమ్యాము దీక్షన కిషాపాత్రమునుచి మాపుటకును పోరితమునకు గడగితిమి గాన మనము విజయమును బడయక పరమింపరాదు. విజయమునకును మెండుగా నున్నది గాన మీరు దృఢముగా నిలువబడవలెను. 6 సెలల క్రిందట సంధిముచనలను శత్రువులు నిరాకరించిరి. రష్యాను విధించిరి. యమేని యాకు బానిసత్వము గలిగించిరి. మనల నోడించి సర్వాధికారిమును బడయ నాసింపిరి గాన మన యోధుల పరాక్రమమువలన శత్రువుల కది ఎన్నిటికిని నూడ లభింపజాలదు. ఇంకను విజయము కలుగలేదు. జర్మను లింకను ప్రయత్నిములు కలిపెదరు. వారి యత్నములు సాగనిచ్చిన ముందు వగల మన విధ్వంస తొందర కలుగ పోదు. మనము తిప్పించుకొని వారి నావధ పాలుచేయు గూడదు. గాన మనము యుద్ధమును ప్రార్థిగా కొన సాగింపవలెను. వేరుమార్గము లేదని లాయూడెనుగారు ప్రకటించిరి.

పంచమవర్ష ప్రారంభము.

లండను, ఆగస్టు 4:— పంచమవర్ష ప్రారంభమునందు యుద్ధము నల్పుచున్న దేశములందలి భావములు వార్తాపత్రికల యందు పూరితవిధమున చాల మార్పు కలిగియున్నవి. పంచమవర్ష ప్రారంభసందర్భమున జర్మను వార్తాపత్రికలు స్వయంస్మిక వాణమును, మహావిచారమును జూపుచున్నవనికొలెరుకెంటో యను వరిను ధూన్సు, టెగ్సు జీటంగుపత్రికలో వ్రాసెను. ఈ సమయమునందు జర్మను ప్రాణములందు వ్యాపించుచున్న పరాజయభావము అతి సంతోభికారణము. పంచమవర్ష ప్రారంభ సందర్భమున పరాను వార్తాపత్రికలు, మజల: శత్రు తిరోగమనమునకు కారణమైన విక్రమించిరి ఆములములార్చి మహాత్మాహవరిములై యున్నవి. జర్మనుభావములలో కీలు గాచున్న సాయుసక్తి ప్రదేశమును భేదించిన యుద్ధకర్తరిమును వార్తాపత్రికలు విశేషముగా ప్రశంసించుచు అచహానాధ్యము నందు దెల్పెలాటు, మాంటిగ్సుగార్లకు సహాయాధ్యము వంప బడిన బ్రిటిషు సేనల తోడ్పాటును పొగడినది.

లండను, ఆగస్టు 4:— యుద్ధపు, పంచమవర్ష వద్దలి సందర్భమున దేశమునం దింతిమి చర్చిలయందు ప్రాధనము బహుభవనది. వెట్టుమిన్డ్రునందలి సెంటుమార్గరెట్టు చర్చి యందు జరిగినప్రార్థనలే ముఖ్యమును అయోమయమై యుండెను. ఈప్రార్థనలకు రాజుగారును, రాణిగారును, ఆల్బర్ట్, డా రాణియు, మేరీ, విక్టోరియా రాజకొమార్తెలును పాల్గొమెంటు సభ్యులును, సామ్రాజ్యపు వివిధభాగప్రతినిధులును వచ్చిరి. రాజుగారును రాణిగారును ఒకరిగుచోము రాజులందరమునండి గుత్తయిబండిపై వచ్చిరి. చర్చియొద్దకు వారు నమ్మటతోడనే, చర్చికి బయటనున్నప్రజలు భక్తివిశ్వాసములతో ఉత్సాహ భవములను గావించిరి. వెట్టుమిన్డ్రు ప్రాసాదమునండి పార్లమెంటులోని ప్రభువుల సభాసభ్యులును, ప్రజాప్రతినిధి సభా సభ్యులును, వారిముందు భాస్కులు ప్రభువులు ఉపన్యాసకు డును వారి ముందు సాయుధభటులును గొప్ప ఉత్సాహముగ బయలుదేరి మార్గరెటు చర్చికి వచ్చిరి. రాజును రాణి యును, ప్రభువుల సభాసభ్యులును, సామ్రాజ్య యుద్ధ మహాసభ సభ్యులును నేవుకు ఉత్తర ముఖమునకు ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులు దక్షిణ ముఖమునకు గూర్చుండిరి. ప్రభువులు ఉత్తరపు మూలను, ప్రజాప్రతినిధి సభాసభ్యుల సకులు దక్షిణపు మూలను గూర్చుండిరి.

చర్చి అధికతి అత్యుత్సాహకరమును ఉపన్యాసము గావించుచు ఇట్లు తెల్పెను:— 1914-వ సం॥పు ఆగస్టునందు మన నాయకు బచ్చరించిన ప్రోత్సాహకర వాక్యము లింకిన మనకు నిబడుచునే యున్నది. వారి దీక్షయం దినుచుంట్లయైన తగ్గలేదు. వారి యుపదేశముల నెవ్వరును కాదన వారు లేరు. 4 సంవత్సరముల యుద్ధమువలన మనము పలువిషయములను గ్రహించితిమిగాన నిట్టి ఘోరసమరము మరల నెన్నటికిని జరుగకుండ లిగియేర్పాటులు జరుగవలెనని పరిచితులగు వారు నిశ్చయించిరి.

జాతీయసంఘము మనకు తోడ్పడుటవలన మరల సమర మెన్నటికిని జరుగకుండుట కలుగవచ్చునని ఆర్పివిషయ గారు నడిపిరి.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి సందేశము

లండను, ఆగస్టు 4:— ఆంగ్లదేశమువారు సమరమును ప్రారంభించిన దినమున ఆమెరికావారు ఆంగ్లముల సభినం దించుచున్నారు. నాగర్లతరుకు ఘాతుకమునకును పోరు జరుగుచున్నది. ఇట్టి సమరమున మన దేశములను కలిసి పనిచేయుట ఎంతోవప్రదమని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు జార్జిచక్రవర్తిగారికి సందేశము నంపిరి.

చక్రవర్తి ప్రత్యుత్తరము.

మిలేఖ సరికోత్సానామతో నాప్రజలుచదివెదరు. ఇది సమర్థప్రోత్సానామను కలిగించుచున్నది. నాసేనలను ఆమె రికావేనలను కలిసిపోయిండుటకు నాకు చాల మత్సాహకరముగా నున్నది. ధర్మమునకు జయము కలుగునట్లును మేము పోరాసాగించుట విశ్వయనని జార్జి చక్రవర్తిగారు సందేశ నుంపిరి.

ఫ్రెడిల మార్పు

లండను, ఆగస్టు 4:— అస్ట్రీయావారు ఫ్రెడిలమార్పు కొందరును బ్రిటిషువారిని కోరిరి. బ్రిటనులోన్ను అస్ట్రీయ నులసంఖ్య అస్ట్రీయాలోనున్న బ్రిటనులసంఖ్యకంటె హెచ్చుగా నున్నది. ఓర్గివారు మామరతుల కంగికరించునట్లును మేము మడిపికి నుడిపిని మార్చెదముగాని హెచ్చుగా మార్చుము. ఈ రీతిగా మేము కార్యమును సాధింపగోరెదమని న్యాయము ప్రభువు నుడిపెను.

ప్రాస్తు

మార్పులేదు

అందఱు, ఆగష్టు 4:—(మధ్యా 4-80) యధ్యంతము పండు మార్పులేదు గాన విశేషములు లేవని పరామర్శించి ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల రంగము.

అందఱు, ఆగష్టు 4:—(మధ్యా 1-55) బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—మన పేరు దళములు దెగాన్ కోరు పోరులు అకు నడుచును అంగిరూరియొద్దకు వచ్చి ఈ ప్రాంతములను శత్రువులను జేరి. దైత్యును తుల్యమునను, ఈ ప్రాంతము దక్షిణమునను రాత్రిపుట శత్రువులు శీత్రముగ పిరంగులను గాల్చిరి.

అమెరికా సేన పశ్చిమరంగము.

వాషింగ్టన్, ఆగష్టు 4:—కాలెమోనియానుండి రిలక్ష అమెరికన్ సేన నాకలవై పంపబడినది. కాలె మోనియానుండి 13 లక్షల సేన పశ్చిమరంగమునకు పంపబడినది. మరల మార్పుగాన నెనేలు పక్షలాది మిలిటరీ కమిటీ కేట గించిరి.

శత్రువుల దాడి

అందఱు, ఆగష్టు 4:—అర్రాగుకు దక్షిణమున మేము శత్రువులను కలిమితిమి. లాబెన్సీరంగమున కొందరిని పట్టుకొంటిమి. 5 టన్నుల బొంబులను చేసి 7 శత్రునిమానములను నాశ నము చేసితిమి. రాత్రి స్త్రీలను పట్టుకొని 5 టన్నుల బొంబు లను నడలితిమి. 3 బ్రిటిషు దిమానములు కనబడలేదని మార్షలు మేగుగాన తెలిసిరి.

జర్మనులు నెనుకకు పోవుట.

అందఱు, ఆగష్టు 5:—మేము నిరంతరము నొత్తిడికలి గించుటకులను వారికి సామాను అందక పోవుటకులను శత్రు వులు పలాయనము నొందిరి. వర్షాకాలము వచ్చుటకుముందు వారు వెనుకకో ముందుకో పోవలెనగాని అచట నిలువ నరకాక ములేదు. ఈ రంగమున శత్రువు లాత్మరక్షణకార్యములకు పూ నిరి. అల్పపుదారిని అమీనన్నకు పోవుచున్నను విగమింపబడి నది. ఈ రంగమున మేము ఇటీవల కొంతమందిని పట్టుకొంటిమి. గురువారమునాడు రాత్రి ప్రధాన సేన వెనుకకు పోయినది. అంగిరూరిని పొంగియొందెను. వంకెలమిదాది విరామములేకుండ గుండ్లువదలబడిన గాన శత్రువులకు చాలవచ్చును కలిగియుండ నలెను. మా సేనలు క్రమక్రమముగా ముందుకు పోవుచున్నవి. నిన్ను మా సేన అమెరికాదళమునకు అంగిరూరి పడమట కన్న గ్రామమును చేరెనని నిన్న రాత్రి ఆంగ్ల కిరీమునండి తంతి వార్త వచ్చినది.

ప్రబల వర్షములు.

అందఱు, ఆగష్టు 5:—సేనలు చాల అలయుట చేతను వర్షము లభ్యధికముగా నుండుటచేతను పురోగమము మంద గించినది. మా సేనలు వెనెయ్యెద్ద శత్రువులను తారగిల్లెను. అచట పదాతి కేకప్పుడగము లున్నది. జర్మను లింకను రెయిన్సు యొద్ద సేనలను దక్షిణమున కిప్పు నన్ని భాగములందును చేర్చు చున్నారు.

ఫిన్సును నాక్రమించుట

అందఱు, ఆగష్టు 5:—మేము ఫిన్సును వెస్టి దక్షిణ తీరము నాక్రమించితిమి అమెరికా వారు తెలిసిరి.

వెస్టివరిధమును చేరుట

అందఱు, ఆగష్టు 11:—ఫిన్సునుకు తూర్పున చాలవోట్ల వెస్టివరితిమి. శత్రువుల వెనుక సేనల మూజను చాంపిగ్నీలకు నడుచు వాగుగా నెదిరించెను. గాని మనవారు ప్రవేశించిరి. ఫిన్సును మావకమైనది. రెయిన్సుకు ఈశాన్యమున న్యూనిటెడ్ కింగ్డుం ప్రదేశము మావకమైనది. ఆ ప్రేతు ఎడమ ప్రక్క నుండి జర్మనులు పలాయనము కావలసినదని. మేము బ్రాపితు హేళ కోరుట నాక్రమించి కొరుట మనోజితగి చాలమందిని నశ తరుచుకొంటిమి పరామర్శించి తెలిసిరి.

అమెరికా

అమెరికన్ సూతననాకలు

అందఱు, ఆగష్టు 4:—కాశాసంఘాధ్యక్షులగు వార్ని గారు సూతన నాకలనిషయములు కేటగిడినను ప్రకటించుట నియు, అప్పుడు 12000 టన్నుల నాక “ఇన్వెన్సిలియ” అన బడునది కాలిఫోర్నియానుండి అలంబా అను రేవునుండి 24 దినము బుండిన వెనుక సముద్రములోనికి ప్రవేశపెట్టబడు ననియు ప్రకటించిరి.

కూర్మము సేన

హాన్సా, ఆగష్టు 4:—కూర్మ ఆధ్యక్షులు తమకు అవసరమగునది తోచినంత సేనను ప్రాస్తుకు పంపగలగుటకు సేనాకాపాపు నవరణిల్లను రాజ్యాంగసభ వా రామోదించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ రంగము.

అందఱు, ఆగష్టు 4:—పరామర్శించు ఏషియాగో స్థాన ముందు శత్రువులవై నాకస్థిరముగా పడి శత్రుపంక్తుల గుం డ చాలదూరము ముందుకు పోయి 125 మంది శై నీలను 1 ఫిరంగిని పట్టుకొనిరి. బ్రిటిషువారు ఏషియాగోకు పశ్చిమమున గయిల్లా అను స్థానమును ప్రవేశించి శై నీలను పట్టుకొనిరి అని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

శత్రుప్రకటనము.

అందఱు, ఆగష్టు 4:—ఆస్ట్రీయను వారు వార్త యందు శత్రువులు డొన్స్టాట్ స్థానమును ప్రవేశించి ఆస్ట్రీని యాయందు వైర హేలాటు స్థానమును వశప ప్యాధీనపఱచు కొనినదియు జుప్స్కో నగరమునది.

బొల్గారు

ఆస్ట్రీయ రంగము.

అందఱు, ఆగష్టు 4:—ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి: మేము డొన్స్టాట్ కిరీము నాక్రమించుకొంటిమి. ఈ ప్రదేశ మునందు శత్రువులు విశేషవచ్చుముతో కాను 15-వ తేదీనుండి తమ స్థానమును నిలుపుకొనుచుండిరి. శత్రువుల కేటకు గురాల లోను సారంగములలోన వాగుకొనియుండిరి. వారిసందర్శన తి క్రమించి 176 మంది శై నీలను విశేషమును వస్తుపానుగిని పట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

జీబ్రుజి కాలము.

అమెర్స్టాడం, ఆగష్టు 5:—కాలెర యింకను నిరోధక ము గానున్నది. లాకులవైని నిన్నును గుండ్లు తేలుటకుచే చాలవచ్చును కలిగినది. ఇటీవల బ్రూజులలో 400 మంది వారి టలు పనిచేయుచుండగ బ్రిటిషువారు బొంబులను చేసి చాల వచ్చుమును కలిగించిరి.

రెయిజరు సందేశము

అమెర్స్టాడం, ఆగష్టు 2:—4 సంవత్సరముల మహాసమ రమును దైవము నిరేకింపగా జర్మనులు క్లాసునీయముగా పని చేసిరి. మనము సంధికోరకు ప్రయత్నించితిమి గాని శత్రువు లంగీకరింపలేదు. వారు జర్మనీవై తేనిలోని నిందలను మోపి నాశనము చేయగోరుచున్నాడు గాన మనము పోరు సాగించెద మని రెయిజరు ప్రకటించెను.

5-వ సంవత్సరమున పోరుసాగించుటకు మనము బాధ్యు లముగాము. మనశత్రువులే గాన మనము పోరు సాగింపవలె నని అచేయారాజు ప్రకటించెను.

యూరప్

రష్యానుండు అమెరికను రాయబారి

వాషింగ్టన్, ఆగష్టు 5:—రష్యానుండు యునైటెడ్ స్టేట్సు రాయబారి గానుండి ప్రాస్తునుగారు తాము బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, ఇటలీనును రాయబారులతో గలసి మర్న స్క్వైరేజ్ మును జేరితిమని తెలిసిచ్చిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రతినిధి మూస్కోలోనుండుట

అందఱు, ఆగష్టు 5:—ఈ క్రింది తెలివార్త ప్రకటనలో నుండి వచ్చినది:—మిత్రమండలివారి భావమునందు మిత్రమండలి గాయబారులు టైలోవానుండి వెల్లిపోయినను మిత్రమండలి ప్రతినిధులు రాజకీయస్థితికి మార్పులేదనియు కాన యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రతినిధులు మూస్కోలోనే యుండగోరుచున్నా రని యు అమెరికన్ రాయబారి ప్రధానరష్యన్ జేకాంగ మంత్రికి వ్రాసెను.

చుర్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘము:—ఈ నెల 11 వ తేదీని చేరారు వారితో కలసి ఆగోలాలో సభ చేయుటకు తీర్మానింపబడినది. దీనిలో జరుగు కాంగ్రెసు సభకు తిలకు గారి నధ్యక్షునిగ నియోజించిరి.

భోపాలులో రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసము.

భోపాలులో జరిగిన విందుసందర్భమున రాజప్రతినిధి గారిటుల నుడివిరి: ఇండియాదేశము రణవ్యాపారమున సభి క ముగా పాల్గొనుచున్నదని భేగముగాను నుడివిరి. ప్రధానమం త్రిగారి ఆహ్వానమునకు భారతీయప్రజలను సంస్థాపాధిపతు లును చేసిన సహాయమును నే నెంతయైన వర్ణింపగోరెదను. మారెన యుద్ధోపకరణము లభ్యధికముగా పయమార్పించినది. ఇండియా దేశమున గల బల మింక సభికముగా వినియోగింక బడలేదు. మన పక్షము ధర్మపక్షము. పిండాతీల నోడించు టకు ఆంగ్లకోరతనమువారికిని భోపాలువారికిని 100 ఏండ్ల క్రి తము సంధి జరిగినది. ఆ మైత్రి అభివృద్ధి నొందుచున్నది. భో పాలు రాజ కు టు ం బ ము వా ను చూ పి. న రాజ భక్తి చరిత్రయందు విదితము. భేగముగా కపు డెన్నియో విధముల సహాయముచేసియున్నారు. వైఖాము గారును భేగము గారును విశేషమును ప్రకటించి మహోపకారి మొనరించిరి. భేగముగారు సర్వస్వమును ప్రభుత్వమువారి వశము చేసిరి. భేగముగారు మోటారు బండ్లను తాంబూలము ఇమానములను గూడ నిచ్చిరి. లోయిటిటీ వై ద్యకళాశాలకు 2 లక్షల నోగు గి. ఆస్పత్రుదళము నాడుత్రపరిచి. ఆస్పత్రుదళ ముత్తరహిం దూస్థానమున పనిచేయుచున్నది. భేగముగారి సేనను చూచి మేజరుజనరలు వుద్వేలుగాన చాల ప్రకటించిరి. భేగముగా రును భోపాలుగారును యుద్ధముగనునకు చాలధికము నొసం గిరి. సంవత్సరమునకు 50 వేల వంతున యుద్ధవ్యయముల కిచ్చె దమని భేగముగారిభుడు వాదానముచేసిరి. నే నీవిషయమును వెంటనే ఇంగ్లాండువారితమువారికి తెలిపెదను. యుద్ధసభకు భేగముగారు ఢిల్లీకివచ్చుట చాల ప్రశంసనీయము. మ రి యు భే గ ము గారు తి ము గుం స్థా న ము ను త మ భే క ము ను వి స్మ రిం ప లేదు. ఇం డి యా మం త్రి సంస్కరణనివేదికమునకు భేగముగారు స మ్మ తి ని రే లు ప్రభు సంతోషకరము. భేగముగారి విఖ్యాతి జగద్విదితము. విద్యావిషయమునను స్త్రీల విషయమునను భేగము గారు చాల శ్రద్ధవహించిరి. భారతీయ స్త్రీలును భేగముగారి ఆదర్శ ముగా గొనియున్నారు. భేగముగారు రాజ్యభారమునుకలిపిం దిమ ధర్మమును క్లాసునీయముగ నిర్వహించి రనుటకు వా కే ర్పరచిన బహుశోభితీస్తాపనములే నిదర్శనములుగా నున్నవి. రణమున మడిసిన వైనిటల విద్వలకు విద్యసేర్పరుట నాభ్యర్థ పిర్పరచిన యుద్ధయమునకు భేగముగారు చాల తోడ్పడు చున్నారని ఆమెకులన వినుటకు చాల సంతోషించితిని. సార్యశా ములు భేగముగారి కెన్నియో బిరుదులు నొసంగుట చాల సంతోషకరము.

కలకత్తాలో యుద్ధవర్ధంతి:—ఈ నెల 4-వ తేదీని కల కత్తాలో యుద్ధవర్ధంతి జరుపబడినది. 80 గాకా పల్లికిటిబోడ్ల వారు మేలగు ఏర్పాటులను చేసిరి. భేగములు - మనీయలు చుట్టుల మున్నగు వానిలో చాల విజయప్రార్థనలు జరుపబడి నవి. ఒక దేవాలయమున వేలకొలది హిందువులు సమావేశ మైరి. మహాపూజ జరిగినది. బీదను కళాకారుల, రాజాచారుల లోను మరి వెక్కువోట్లకు సభలు జరిగినవి. చాలమంది యుపన్యాసించిరి. సేనలో చాలమంది భేగరలెనని ప్రముఖు లుపన్యాసించిరి. జమిందారులు వేలకొలది బీదల కన్నదానము చేసిరి.

సర్ మైకేలు ఓర్వారు దర్బారు:—తేనివారము వాడు గుజరతువాలో దర్బారు జరిగినది. ఇచటికి సేనాకవర్తరము క్రితమువచ్చిరి. అప్పుడు సేన యోధులకు బహుమతులనిచ్చి ప్రజలు సేనలో చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. ఇప్పుడు మంచి ఫలి తము కలిగినది. సంవత్సరము క్రితము గుజరత్వాల వారు 8388 గురు మాత్రమే సేనలో చేరిరి. గతకాలానుకు 11765 గురు సేనలో చేరిరి. ఒకవత్సరములో 8500 మంది చేరిరి. ఇదిచాల క్లాసునీయము. ఉద్యోగులను ప్రజలను ప్రశంసనీయులు. సేది సేను చాలమందికి బహుమతులు నిచ్చుచున్నాను అని గవర్నరు గారు నుడివిరి.

నాగపూయలో సుత్సరము:—ఈ నెల 4-వ తేదీని పురమందిరమున గా విట్నో ఫీసుగారి యధ్యక్షతక్రింద యుద్ధ వర్ధంతిపథ జరిగినది. విజయమునుగూర్చి ఫీర్మాము వెల్ల రును నిలువబడి అంగీకరించి చాలమంది తీర్మానమును బల పరచిరి. వ్యవసాయము సభికముగా జరుపవలెనని సర్ బెంజ మును రాబర్చునుగారు నుడివిరి.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Hold Fast.

The Premier's War Anniversary Message.

LONDON, August 4.
Mr. Lloyd George has issued the following message:—The message I send to the people of the British Empire on the fourth anniversary of their entry into the war is "hold fast". We are in this war for no selfish ends. We are in it to recover freedom for Nations which have been brutally attacked and despoiled and to prove that no people however powerful can surrender itself to lawless ambition and militarism without meeting retribution swift, certain, and disastrous at the hands of the free Nations of the world. To stop short of victory for this cause would be to compromise the future of mankind. I say "hold fast" because our prospects of victory have never been so bright as to-day. Six months ago the rulers of Germany deliberately rejected a just and reasonable settlement proposed by the Allies. Throwing aside the last mask of moderation they partitioned Russia, enslaved Rumania, and attempted to seize the supreme power by overwhelming the Allies in a final desperate attack. Thanks to the invincible bravery of all the Allied armies, it is now evident to all that this dream of universal conquest for the sake of which they wantonly prolonged the war can never be fulfilled. But the battle is not yet won. The great autocracy of Prussia will still endeavour by violence and guile to avoid defeat and so give militarism a new lease of life. We cannot seek to escape the horrors of war for ourselves by laying them up for our children. Having set our hands to the task we must see it through till a just and lasting settlement be achieved. In no other way can we ensure a world set free from war. "Hold fast".

King's Message to the Allied Rulers. Peace not Distant.

LONDON, August 2.
The Press Bureau announces that the King has sent a message to the rulers of Brazil, France, Greece, Italy, Japan, Portugal, and Serbia emphasizing the Empire's unchanging resolve to concentrate the entire energy upon the victorious conclusion of the struggle and expressing the confidence that a victorious peace is not far distant. His Majesty has sent a similar message to the King of Belgium adding that Belgium's trials so bravely borne are an enduring incentive to persevere until complete victory is achieved. The King has also sent messages to the King of Siam and Montenegro and the Presidents of China, Cuba and Liberia.

Kaiser's Message to His People.

We want Peace but Enemies are Unwilling.
Continue the Fight.

AMSTERDAM.—A message from Berlin gives the Kaiser's proclamation to the German people saying they have proved themselves worthy of the tremendous task which providence assigned them by four years of hard struggle and memorable deeds. "We have neglected nothing to restore peace," continues the proclamation, "But enemy does not yet want peace. They shamelessly smirch the fair name of Germany with calumnies and declare that Germany must be annihilated, we must therefore continue to fight until the enemies acknowledge our right to exist."

LONDON, August 2.
The King of Bavaria has issued the following proclamation. "It is not our fault that we enter the fifth year of war. Our opponents are not yet ready for peace. We must therefore continue to fight and shoulder all our troubles and hardships in sure confidence of victory."

Britain and United States.

President Wilson's Message to King.

LONDON, August 4.
The Press Bureau states that President Wilson in a message to King George says: "America cordially extends a hand to Great Britain on this anniversary of Britain's entrance into the war, in which forces of civilization are fighting forces of reaction, and rejoices that the two nations stand side by side in so great a cause."

H. M. the King's Reply.

The King has replied:—Your message will be read with cordial appreciation by my people encouraging them in the prosecution of the struggle against our common enemies. I am proud that my forces and those of the United States are fighting side by side. You may rest assured of our unwavering determination to continue with all our strength until the victory of right over wrong is achieved.

Belligerent Population's Attitude. Germans Melancholy-French Exultant.

LONDON, August 4.
The attitude of the belligerent population as reflected in the Press on the opening of the fifth year of the war shows a remarkable contrast. Count Reventlow writes in the "Deutsche Tage-zeitung" that the beginning of the fifth year of the war is marked in the majority of German newspapers by an attitude of deepest resignation and melancholy, even of protest. The fearful defeatism, which in these days runs through German life, is absolutely pernicious. The comments, on the other hand, in the French press on the anniversary of the war are characterized by a tone of exultation over the great victory which has again forced the enemy to retreat. The papers describe the clever manoeuvring by which the hinge of the enemy's right wing, namely Soissons, was broken, and unstintingly praise the part taken in that feat by British troops sent to reinforce the armies of General Berthelot and General Mangin.

Lord Newton on Exchange of Prisoners with Austria.

LONDON, August 3.
In the House of Lords Lord Newton stated that Austria had approached Great Britain with a view to exchange of civilian prisoners. Austrian Civilians imprisoned in Britain were very much more numerous than British Civilians imprisoned in Austria. We were prepared, said Lord Newton, to exchange civilians head for head but were not prepared to negotiate regarding the surplus until Turkey had carried out the Anglo-Turkish agreement. We proposed to utilize Austria in order to put pressure on her Allies for the benefit of the British prisoners in Turkey.

Anniversary of War.

Impressive Intercession Service.
ATTENDED BY ROYALTY.

LONDON, August 4.
The anniversary of the war was marked to-day by services of intercession in churches throughout the Kingdom, the principal one being the very impressive and inspiring service at St. Margaret, Westminster. It was attended by the King and Queen, Queen Alexandra, Princess Mary and Victoria of Connaught, Members of Parliament and representatives of all parts of the Empire. The King and Queen drove from Buckingham Palace in an open carriage and were loudly cheered by the immense crowd outside the church. Members of the House of Lords and Commons preceded by Maids and headed by the Lord Chancellor and the Speaker respectively went in procession from Westminster Palace to St. Margaret. The King and Queen, Members of the House of Lords and Members of the Imperial War Conference sat on the north side of the Nave and the Members of the House of Commons on the south side. Peers' wives were seated in the north aisle and the wives of members of the House of Commons in the south aisle.

Primate's Inspiring Sermon.

The Primate in an inspiring sermon said:—"Looking back to August 1914, the unwavering words with which our leaders heartened our enthusiasm still ring true. We shate no jot of their earnestness. We challenge no syllable of their clear lofty call." The Primate added that four years of war had taught us much and those in closest touch with its realities were the first to resolve that a repetition of its ghastly horrors should become impossible.

The Archbishop fervently hoped that a League of Nations would set themselves to the task of ending war for ever and ever.

India's Industrial Development.

Its Importance and Prospects.

River Power in Punjab Instanced.

LONDON, August 2.
Sir Louis Dane in a letter in the "Times," supporting Lord Montagu of Beauleu regarding the importance of industrial developments in India, emphasises what is being done in the Punjab towards the utilisation of the power of the great rivers. He says: "The difficulty has been to find a market for the power owing to the absence of great industries but much can be achieved if capitalists are treated more sympathetically and pioneers are allowed profit such as they get elsewhere and if they are not throttled down by the financial authorities. Something he says, also might be done to reduce wearisome delays caused by various authorities and governments who must be convinced before any commissions can be obtained. The Provincial Government may be able to do something if they have a freer hand and more funds. Sir Louis Dane suggests that India should be allowed fully to benefit from the trade balance in her favour from the rise in the value of silver. He points out that India's gain of two million sterling yearly in Home charges owing to the rise in the value of the rupee is a source from which ample funds could be raised after the war for the development of great industries in India.

If such development is the result of Mr. Montagu's policy he has done great things for India.

Dear Exchange in China.

How it Affects British Services.

LONDON, July 31.
At a meeting of the China Association, Mr. Anderson drew attention to the grievance of British service men in China, owing to their salaries being reckoned in sterling and paid in dollars, which were now worth 3s. 6d. before the war. Commenting on this fact the "Times" says that Government's decision last year to bear half the loss in exchange does not go very far. It is believed that an Inter Departmental Committee agreed that further revision was necessary as regards consular and diplomatic pay, but that there are still difficulties in the way of doing any more for naval and military services. The "Times" says that the whole position is eminently unsatisfactory. It seems particularly curious that an offer which it is understood the Honkong Government made to bear the whole loss of exchange incurred by the naval and military services during war-time has been declined from Home.

LONDON, July, 31st.—Sir Satyendra Senha, K. C. has been called within the Bar. (C. and M. Gazette).

America

U. S. Troops in France.

1,300,000 Strong.

LONDON, August 4.
WASHINGTON.—General March has informed the Military Committee of the Senate that over three hundred thousand American troops were shipped during July and that the total to the end of July was one million three hundred thousand. General Pershing is now in direct Command of one million men.

Cuban Troops for France.

LONDON, August 4.
HAVANA.—The House has approved the Senate's amendment to the Obligatory Service Bill empowering the President of Cuba to send to France all the troops he deems expedient.

Rapid Ship Building.

Launching Records Broken.

LONDON, August 4.
WASHINGTON.—Mr. Hurley, the Chairman of the Shipping Board announces that launching records will be broken to-morrow, when the twelve thousand tons cargo steamer, the "Invincible," will be launched at Alameda, California, twenty-four days after the laying of the keel.

U. S. Ambassador Arrives.

LONDON, August 3.
WASHINGTON.—Mr. Francis, the United States Ambassador to Russia, has telegraphed news of his arrival at Murmansk in company with British, French, and Italian diplomats.

America's Gigantic War Efforts. Tremendous Output of Soldiers, Munitions, Food, Steamers and Battle Ships and Aeroplanes.

LONDON, August 5.
Nine Congressmen of the United States visiting England have issued the following statement:—There will be no cessation of America's war efforts until the war is won. America has twenty million men of military age and every year more than a million youths reach the age of twenty-one. America's agricultural production is so great that if necessary she can feed France, England and Italy and keep her armies fully rationed. Before October there will be two million American soldiers in Europe and one million and a half more training in the United States all of them between the ages of 21 and 30 and equal to the best shock troops. Daily ten thousand of these splendid troops are leaving for the battle front.

America is manufacturing weekly fifty-five thousand rifles and five thousand machine-guns. The capacity of factories admit of production of seven-hundred and six thousand shells daily. In new weapons including improved grenades, flame throwers and poison-gases Americans are specially well supplied. Twenty-five thousand aeroplanes are now in the course of construction. The United States possesses a hundred thousand aviators. Our new aeroplane motor compared as to weight is the most powerful in the world and will enable great bombing machines to fly the Atlantic in twenty hours. Already five-hundred battleplanes have been shipped to Europe. The present delivery of battleplanes is at rate of eighty weekly.

Russia

Entente Consuls Position.

Political Situation Unaltered.

LONDON, August 3.
A telegram from Stockholm states:—That the American Consul-General has notified the Russian Commissary for Foreign Affairs that in the opinion of the Entente, the Consuls' political situation is unaltered by the departure of the Entente Ambassadors from Vologda and that the Consuls intend to remain in Moscow.

Holland

Zeebrugge Locks Terribly Damaged.

LONDON, August 5.
AMSTERDAM.—Two British airmen who were forced to descend in Holland after regarding Zeebrugge declare that the canal is still blocked and that the locks were terribly damaged by a direct hit yesterday. A British bomb recently fell among four hundred marines in Bruges causing great slaughter.

Central Powers

Allies Capture Positions.

An Austrian Admission.

LONDON, August 4.
A wireless Austrian communique says:—The enemy has penetrated positions at Domosalto. The enemy has re-occupied the Fieri-Berat line in Albania.

Belgian Discontent.

King's Precautions.

LAHORE, August 5.
LONDON, August 2.—According to the "Petit Parisien" King Ferdinand's two sons have accompanied him abroad and no member of the Royal Family remains in Sofia. A number of German and Austrian officers have also left. The reports concerning Bulgarian popular discontent suggest that these arrangements are possibly precautionary. (C. & M. Gazette).

The German Disaster-Generals Reproach Each Other.

LAHORE, August 3.
LONDON, August 2nd.—Rome telegrams state that all classes in Germany bitterly denounce General Ludendorff who was reproached by Marshall Hindenburg at the Staff Conference although the Kaiser approved General Ludendorff's plans. General Ludendorff blames his subordinate Generals. General Maykensen has been summoned to the Imperial Headquarters and it is suggested that he may supersede General Ludendorff. (C. & M. Gazette).

Calcutta

Anniversary of War. Celebration in Calcutta. Universal Enthusiasm. (Delayed in Transmission).

CALCUTTA, August 5.
The fourth anniversary of the war was celebrated today in Calcutta with great enthusiasm in an impressive manner. Elaborate preparations have been made by the Bengal Publicity Board in co-operation with the public to observe the day in a manner befitting the importance of the occasion and the expectations of the organizers were more than fulfilled. Special services and intercession services were held in all churches, chapels and public places of worship, Hindu and Moslem, where prayers were offered for the success of the British arms. In the morning there was celebration of holy communion. The attendance at intercession services was remarkable. At a temple Mahapuja was performed in which thousands of Hindus took part. Public meetings were held at Beeson Square, College Square and King's Square where various speakers addressed a very large gathering on the subjects for which Britain entered into war, and on the supreme necessity of India realising the extent to which they should help the Empire. Mr. Bompas, President of the Publicity Board, Dr. S. K. Mukherjee, Rev. Mr. Anderson and Mr. Panch Courie Bannerjee made stirring appeals to the people of Bengal to enlist in large numbers and to contribute their mite to the war loan. All the speakers pointed out that this war was as much India's as England's and it was necessary in the interests of India that the people of this country should join the army to fight for right against might, and against barbarism.

An interesting feature of to-day's celebration was the extensive scale in which arrangements were made by lending zemindars and landholders for feeding of the poor.

Indian Government Reforms. Bengal Moslem League's Views.

CALCUTTA, August 4.
An extraordinary meeting of the Bengal Presidency Moslem League was held to-day to consider the reform proposals. The proposal to reject the scheme as a whole was negatived and a committee was appointed to consider the scheme in detail and express their views before the 29th instant. Another resolution which was adopted expressed indignation at the charges of sedition brought by the Rowlett Commission against Maulana Mahmood Hussain and Maulana Obedullah, as the charges had not been substantiated by any evidence known to the public and without giving them any opportunity to disprove the charges.

Bengal National Chamber of Commerce. Opinion on the Reforms.

CALCUTTA, August 5.
At the annual meeting of the Bengal National Chamber of Commerce President Raja Bhikishore Laha in his address referred to various topics. Turning to the management of railways in India he preferred company management to State Management and suggested Local Boards with Indian members on all railways. If this were done Indians would take greater interest in feeder lines. The Secretary the Hon'ble Rai Sitansath Ray spoke at great length on the reform scheme. He said that the proposals marked a stage in the progressive realisation of responsible government in India. He said "I yield to none in my desire to see my countrymen managing their own affairs. But I hold that in politics as in business there cannot be proficiency and partnership without a period of apprenticeship. I make bold to say that the scheme before us makes an honest and earnest endeavour to transplant that spirit and improve institutions that suit the conditions of the country. There can be no doubt of the sympathy of the authors with the political aspirations of the Indians."

Anniversary of War. Celebrated by Calcutta University.

CALCUTTA, August 5.
The Calcutta University celebrated the war anniversary this evening at the Senate House with great enthusiasm. Sir Lancelot Sanderson, Vice Chancellor presided over a big meeting attended by all members of the Senate and the Syndicate, professors and students of various colleges and schools and distinguished educationists. Dr. W. S. Uiquhart delivered an interesting address on the origin, objects and course of the present war. The Vice Chancellor in opening the proceedings said that the fact that the whole civilised world was on the side of Great Britain in this great struggle showed that the cause for which she had been fighting was not a selfish one but a just and righteous cause. He appealed to the students of the Calcutta University to play their part in this great crisis. If England won this war, and he had no doubt about the ultimate triumph of England, if the British Empire came out victoriously from this struggle India along with other parts of the Empire would benefit by those principles of justice, truth and liberty which would be permanently established by the victory of the Allies. Sir Gurudax Bannerjee, Sir Asutosh Mukherjee, Sir Devaprasad Sarbadhikary and Sir Fikratun Nisar also made eloquent appeals to the students to respond to the call of the King and Country.

Burma

The Aga Khan's Birthday.

RANGOON, August 3.
The birthday of H. H. the Aga Khan was celebrated on a big scale on Saturday by the Khoja community. Telegrams were sent to H. H. Aga Khan at Marseilles, also a purse of 5850 francs as gift from the Khoja communities in Burma and messages to his mother Lady Alesia in Bombay and to the head of the community in Zanzibar.

Behar

Behar Provincial Conference Resolutions.

BANKIPUR, August 5.
At a meeting of the special session of the Behar Provincial Conference convened to consider the reform scheme the Hon'ble Mr. Mazharul Haq in his presidential address referring to the war said that personally he would have like to have postponed all reforms and devote all energies to the question of recruitment. On the question of the proposed reforms he observed that the authors of the scheme had made a genuine and honest effort to understand the problem of Indian reform from all possible points of view and honestly tried to solve them. He dissented from those who thought the scheme should be rejected in toto because they had not got what they had asked for and after comparing the Congress League and the Montagu scheme he declared that a good working scheme would be evolved in the essential features of the former were engrafted in the latter. He welcomed the proposed select committee in the House of Commons and demanded that the Under Secretary of State for India should be an Indian. Referring to reforms in the Government of India he strongly expressed himself for equality in Central Government and for half the members of executive council to be Indians and did not consider a bicameral system of Government to be sound. On an analysis of the proposals of reform in provincial Government he thought it obvious that the claim that a substantial step towards responsible Government had been taken was not made out, though he was bound to say that arrangements had been made to prepare Indians for responsible Government after 5 years. He considered that the Commission of enquiry would be a wholesome check on the extravagance of the Government in India and maladministration. Resolutions demanding voting the Government in Indian people and placing the unwarrantable misrule in the people of this country and on other details of the reform scheme were passed.

A Claim for Damages of Rs. 50,000 Against a District Magistrate.

BANKIPUR, August 5.
The Government advocate moved a petition on behalf of Mr. Garrett, before Justices Prasad and Court for transfer of the suit, instituted by Mr. A. N. Forbes against Mr. Garrett, I.C.S. lately District Magistrate of Purnea, and at present Deputy Commissioner of Singhbhum. The petition alleges that while Mr. Garrett as District Magistrate was devoting his energies to raising money for the benefit of Our Day Fund an agitation against him was started by some interested person among who was Mr. Forbes and his nephew Mr. Chapman. On the 9th January 1918 Mr. Cowie, Deputy Inspector General of Police, informed Mr. Garrett that Mr. Forbes and his nephew Mr. Chapman had shown him an anonymous Bengalee poem a copy of which came later to be obtained by Mr. Garrett. On having it translated Mr. Garrett discovered it to be an attack of a highly defamatory character on Mr. G. C. Bannerjee, then Sessions Judge at Purnea. A translation of the poem was also done by Sir Rabindranath Tagore and Pandit Sastri, C. I. E., lately principal Sanskrit College, Calcutta. Mr. Bannerjee in coming to know of the poem asked Mr. Garrett to take action in the matter. The petition goes on to say that Mr. Garrett acting in the bona fide discharge of his judicial duty took steps against Messrs. Forbes and Chapman under section 108 Criminal Procedure Code. According to the petition Mr. Haber, I.C.S., who succeeded Mr. Garrett without hearing any evidence thought no further action was necessary, but did not give any finding on merits. On the fifth April 1918 the statement of claim was filed by Mr. Forbes against Mr. Garrett and Rs. 50,000 were claimed as damages. Mr. Chapman filed another suit of a similar character. The Local Government has undertaken Mr. Garrett's defence. Among witnesses are many high judicial and executive officers and many confidential documents are expected to be revealed. The petition prays for the transfer of the case from Purnea to the High Court or to some district in the neighbourhood of Patna on grounds that the case involves many intricate questions of law, that all judicial officers including the trying Judge are likely to be cited as witnesses by one party or other and that it is undesirable that considering that the defendant was the District Magistrate of Purnea the case should be tried there. Their Lordships have issued rule to show cause why the case should not be transferred to some other district.

Central Provinces

Celebration in Nagpur. Loyal Resolutions Passed.

NAGPUR, August 5.
At a crowded public meeting held yesterday in the Town Hall to celebrate the fourth anniversary of the war the Hon'ble Sir G. M. Chitambar presiding, a resolution reaffirming adherence to the principal of national freedom and self-determination for which the Empire and the Allies are maintaining the struggle, rejoicing at America's joining in the war and contributing to the success of the Allied arms and reiterating the firm resolve to continue the struggle till final victory crushes the menace to peaceful existence, and the evolution of Allied and other nations was proposed and carried unanimously, the whole house standing. Speakers representing all shades of opinion supported the resolution. Sir Benjamin Robertson in addressing the meeting appealed to the people to increase the production of food grains and support the efforts which the Agricultural Board and officers of the Agricultural Department were making and support the war with men and money.

The Central Provinces Congress Committee met last evening and resolved that the Central Provinces should join Berar in holding a joint session of the Central Provinces and Berar Conference at Akola, on the 11th instant for consideration of the reform scheme subject to acceptance in respect of the choice of President and also subject to the condition of the Central Provinces delegates abstaining from voting on the question of constituting Berar into a separate province.

The C. P. Provincial Congress Committee has chosen by a majority of votes Mr. Tilak to be the President of the Congress to be held at Delhi.

Punjab

Sir Michael O'Dwyer's Durbar.

LAHORE, August 5.
In the course of his speech at the Durbar at Gujranwala on Saturday Sir Michael O'Dwyer said:—It is just a year since I stood in this hall among the representatives of three districts of Gujranwala, Sialkot and Gujranwala. I then distributed rewards and honours to those who had rendered conspicuous service during 3 years of strenuous warfare and I exhorted the people of this district in particular to throw off their indifference and come forward to play their part in the Empire's struggle. I said that I should look forward with confidence to the efforts Gujranwala would make during the coming year. I rejoice that the circumstances in which I now revisit my old district are far different from those of last year. I was then constrained to reproach you for your apathy in the Empire's cause and to contrast your indifference with the splendid record of your neighbours in Gujrat and Amritsar. To-day I can sincerely congratulate you on what you have done to redeem Gujranwala's good name. Proceeding from Honour and a year ago Gujranwala had 3388 men in the army or only one man in every 150 of the total male population. At the end of last month it had 11,765 men with the colours which gives a ratio of one man in every 44 of the total male population and in every 14 of military age. Thus with a year you have raised nearly 8500 men. That is a triumphant instance of successful organisation mainly due to the untiring activities of your admirable District War League under the inspiring and energetic guidance of your Deputy Commissioner Col. O'Brien and his assistants and backed up by the Divisional Recruiting Officer Major Barnes and his recruiting staff, but without the hearty co-operation of the people of the district and their leaders it would have been impossible to achieve these results and it has given me very great pleasure to-day to be able to present titles, khilats and sanads to so many of my old friends who have taken to heart my words of last August, and have shown that they realised wherein their duty to their King and Empire lay. There is no other district in the provinces which can boast of having sent to the Indian army over 1000 men a month for four consecutive months as Gujranwala did in the period of December to March.

Invest in the War Loan.

In conclusion His Honour said that those who could not join the army should realise that they would make some sacrifice not in charitable contributions but by investing their money to make a success of the war loan. I have opened my mind to you as friends for I am jealous of the reputation of my old district that it might be able to say at the end of this war which is at last beginning to come into sight that Gujranwala has played a great part and a worthy part and when I came here again before I lay down my office I hope to be able to congratulate you on having honourably discharged your obligations and to distribute further rewards and recognition to those among you whose services to your King and country have been specially meritorious.

Moslem League's Presidenship. Offered to Mr. Fazl Hussain.

LAHORE, August 5.
It is understood that the Presidenship of the special session of the All-India Moslem League to be held in Bombay in September next to consider the report on Indian constitutional reforms has been offered to the Hon. Mr. Fazl Hussain of Lahore.

United Provinces

Miss Graham's Murder. A Major's Evidence.

LUCKNOW, August 5.
In the train murder case Major Egge gave evidence regarding the arrest of accused Abdur Rahman and of recovery of the property belonging to Miss Graham. A revolver, 29 cartridges and two currency notes of Rs. 100 each were found sewn up in the lining of his clothing. Witness knew Miss Graham well and described her as a bad tempered woman who was frequently apprehensive of injury at the hands of Indians. So far as he knew the deceased's fears were not connected with her bad temper but possibly were due to her having injured some one through her. Her conduct towards her patients was bad. The case was adjourned till to-day.

Indian Soldiers at A War Hospital. Sumptuously Treated.

LUCKNOW, August 5.
Rai Sahab Durga Prasad entertained wounded Indian soldiers at the Indian war hospital, Lucknow, to a sumptuous feast yesterday in commemoration of the 4th anniversary. The function was attended by a large number of civil and military officers. Lala Kalyan Charan a well known banker, gave a similar entertainment in the evening. The Commissioner of Lucknow was among those present. The Mahomedans held special prayers for victory of the Allied arms. During the afternoon troops in garrison under the command of Brigadier-General Wolley Dod made a recruiting march through the city.

1179 Aeroplanes Brought Down in July

LAHORE, August 4. — It is officially reported that 1179 aeroplanes were brought down in July of which the British claim 410 and the allies altogether 844. The British missing are counted to 117. — ("C. and M. Gazette.")

American Wounded Bayoneted by Germans.

LAHORE, August 4. — LONDON July 31st. — Yesterday during a fluctuating struggle at Berry the Germans bayoneted American wounded and fired machine guns from a church tower and house bearing the Red Cross. — ("C. & M. Gazette.")

Ukraine Willing to Cede Bessarabia To Rumania.

LAHORE, August 4. — LONDON, July 31. — A Copenhagen report from Berlin states that the Ukraine has agreed to the cession of Bessarabia to Rumania in return for commercial concessions. — ("C. & M. Gazette.")

LAHORE, August 4. — LONDON July 31. — The "Rheinische Westfällische Zeitung" states that General Alexoff controls from Omsk to Udinsk including Krasnoyarsk, Yeniseisk and Irkutsk and co-operates militarily with General Moravsk in controlling across Sakhalin to Vladivostok. — ("C. & M. Gazette.")

Dutch Replacing Germans at Krupps.

LAHORE, August 5. — LONDON, July 31. — The "Express" correspondent at Amsterdam states that women at Essen have taken to striking Dutch workmen arriving at Krupps because the German workers they relieve are sent to the army. The police who are only at one tenth of their peace strength are powerless. — ("C. & M. G." cable.)

LAHORE, August 3. — LONDON, July 31. — The "Exchange" correspondent at Copenhagen states that despite a Turkish protest the "Hamioje" a Turkish large warship has gone to Sevastopol under a German flag. — ("C. & M. G." cable.)

Western Front

Fismes Taken.

LAHORE, August 5. — LONDON, August 5. — The "American Official" says: — We have taken Fismes and hold the south bank of Vesle in this sector.

Outskirts of Vesle Reached.

LAHORE, August 5. — LONDON, August 5. — The French communique says: — We reached Vesle at several points east of Fismes. Enemy rearguards resisted strongly notably between Munson and Champigny. Our light elements nevertheless gained a footing at various points on the north bank. Fismes is ours. We gained ground northeast of Rheims as far as the village of the Neuville which enemy is defending vigorously. Germans on the left bank of Aves between Castel and Meunier St. Georges have been compelled to abandon part of their positions which had become untenable as a result of our advance, on July 23rd. We have occupied Baphes, penetrated Harzicourt, and reached the western outskirts of Courtemanche. We have taken prisoners.

Soaking Rains Interfere with Allied Advance.

Troops Resting from Fatigue.

LAHORE, August 4. — LONDON, August 4. — Reuter's correspondent at the French headquarters says: — Pause in the battle along Vesle is largely due to the fatigue of troops who have been fighting and advancing continuously for several days and also in part due to the soaking rains and the consequent heavy roads. Only light advanced columns have at present come into contact with enemy along Vesle. These are waiting the main body of infantry and guns. The fact that enemy has installed heavy artillery on the plateau behind Vesle before attempting to drive Germans behind Vesle, indicates a likelihood of his decision to stabilize the line of Vesle. Germans still enclose Rheims on the west north-east

Marshal Haig's Aerial Communique.

LONDON, August 4. — 10-30 P. M. — In to-night's communique Marshal Haig says: — We drove off raiders southward of Arras. Our patrols took a few prisoners in Labasse sector. We dropped five tons of bombs and shot down seven enemy aeroplanes. Our night flying machines dropped five tons on railway stations at Steenwick and three British machines are missing.

No Change on French Front.

LONDON, August 4. — 4-50 P. M. — A French communique says: — There is no change on the battle front and nothing to report.

Contact With Enemy Effected.

LONDON, August 4. — 1-55 P. M. — A British communique says: — Our patrols reached the river Ancre between Bernancourt and Hamel making contact with the enemy on this line. Hostile artillery was active during the night northward of Bethune and southward of Ypres.

Chief Significance of Retirement.

LONDON, August 5. — Reuter's correspondent at British headquarters wiring last night says: — Although the German withdrawal near Albert should not be exaggerated it has been compelled

by our ceaseless activity and difficulties to maintain communications across swampy valley. The enemy found the sector extremely costly to hold and the Germans had either to advance or retire before the wet season. But the chief significance of the retirement is that the enemy in this region has definitely passed to defensive tactics. The threat to Amiens astride the Albert road has practically disappeared. Our raiders recently captured some German sappers in this sector confirming the suspicion that the retreat was pending. The main withdrawal was carried out on Thursday night. The retreat must have proved costly to the enemy as the Ancre is swollen and we, anticipating events, had kept the bridges continuously shelled. Our patrols are advancing warily. They passed through Aveluy wood yesterday and entered a village on the west bank of the Ancre.

Crown Prince Retreats Twenty Miles.

LONDON, August 5. — Since the Crown Prince began his retreat his armies have fallen back twenty miles, and lost forty thousand prisoners. At present German positions are nearly a straight line between Soisson and Rheims. The latter town is still surrounded by enemy on three sides though the latest successes have relieved pressure east of the City. Enemy requires fewer divisions to defend this line than if he retreated across the Aisne whose many windings necessitate large bodies of troops to defend them but the Aisne is most dangerous in the rear of the beaten enemy and there are indications that enemy will continue his retirement north of the Aisne. Even this natural rampart is jeopardized by French bridge heads at Soissons and its suburb, St. Vaast the latter of which commands the whole sharp bend of the river east of the city.

Italian Front

Allies Successes.

Positions and Prisoners Captured.

LONDON, August 4. — An Italian communique says: — We captured the peak of Doszualty where the enemy has been maintaining himself at heavy cost since June 15th. We overcame large parties, hidden in caves and took 178 prisoners and a large quantity of war material. The French, in a successful coup-de-main, penetrated far into the enemy's lines in Asiago and took 125 prisoners and a gun. The British westward of Asiago, entered Gaiga inflicting losses and taking prisoners.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

The Viceroy's Speech in Bhopal.

At the Banquet.

VICEROY'S CAMP, BHOPAL, August 4. — In reply to Her Highness the Begum of Bhopal's Banquet speech H. E. the Viceroy said: — Your Highness ladies and gentlemen, — My two distinguished predecessors when they visited this state were in the fortunate position of renewing ancestral relations with the House of Bhopal. I cannot claim the same privilege, but Lady Chelmsford and I are delighted to feel that we are numbered amongst Your Highness' friends and we are great touched by the warmth and cordiality of your welcome. Your Highness has alluded to the increasingly great share which India is taking in the struggle against our common foe. I wish I had time to tell Your Highness of the splendid response which the princes and people of India have made to the Prime Minister's appeal and to describe to you the astonishing development of the war machinery which we have set up. India has not put forth her full strength and there is need to strain every nerve and sinew in the task which we have undertaken, but we are united in our efforts for the Empire and we know that our cause is righteous. It is now more than one hundred years since the famous treaty against the Pindaris was concluded between Bhopal and the British power and the friendship then established has become an enduring bond. The loyal and splendid services of your Highness's House to the British Crown are written in history and I need not dwell on them but it is appropriate that I should remind my hearers on this occasion of the assistance which Your Highness has rendered in so many varied ways towards the prosecution of the war. Four years ago Your Highness placed all the resources of your State at His Majesty's disposal and shortly afterwards in company with His Exalted Highness the Nizam you published a manifesto which was of high value to the Government as it testified publicly to the loyal support of the ruler and people of the second Mahomedan state in India. You have since presented to the Government valuable motor cars and launches and an armoured aeroplane besides making many generous subscriptions to the various War Funds and charities including a donation of two lakhs to the hospitalship "Loyalty." You also handed over to us all your artillery horses and the State has in addition trained for us many fresh animals, which have been despatched to the various fronts. Your Imperial Service Cavalry regiment has served for the last three years in Upper India and is now employed on the Wazir frontier. I was much gratified recently to read a highly creditable report on the regiment after their inspection by Major-General Woodratt. Your Highness has invested large sums in the war loan and has encouraged the nobles and public of Bhopal to subscribe liberally to it. Lastly Your Highness has on this occasion of my visit to the State offered to me for war expenses the generous contribution of Rs. 50,000 annually for the duration of the war. It is with very great pleasure that I accept this offer and I shall at an early date communicate it to His Majesty's Government. In connection with Your Highness war services I would add that Your Highness' presence at Delhi, in spite of the personal inconvenience involved, on the occasion of the War Conference in April was an evidence of your staunch and unflinching loyalty to the throne.

In all these and many other ways Your Highness has assisted the British Empire and the Government of India in the business of the war, but at the same time you have not neglected the affairs of India and of your own State. You have attended the Conference of the Ruling Princes and Chiefs at Delhi where our debates have owed much to your ripe wisdom and experience and I have read with interest and profit the views which Your Highness has from time to time put forward in regard to matters of great public importance. I am glad to learn that Your Highness appreciated the efforts which the Secretary of State and I have recently been making under the direction of His Majesty's Government to solve the problem of constitutional reforms in India and it is gratifying that our recommendations in regard to the States in particular met with Your Highness' general approval. Your Highness' reputation as an enlightened and conscientious ruler is known far and wide and it is evidenced in the many fine institutions which adorn your State. The new offices and the library are indeed worthy of the capital of a great State and I sincerely hope that the sanitation schemes which you have in hand will bring their just reward, in a more healthy city and in the abatement of the ravages of plague, and the constant interest which Your Highness has taken in the repair and excavation work at the Barchi topes has borne fruit in the valuable monograph which has been prepared by Sir John Marshall with the aid of a generous subvention from Your Highness. With its assistance Lady Chelmsford and I spent a most interesting and instructive morning in the examination of these very remarkable Buddhist monuments. Your Highness' interest in the education and welfare of women is well-known. The women of India have ever looked to Your Highness as the only ruler of their own sex for help and leading and they have not looked in vain. The responsibility which you have had to shoulder in a heavy one, but you have very nobly fulfilled your trust in testimony of which you may point to the Lady Landsdowne Hospital, the Madrasa-i-Sultania the Victoria Girls School and the endowment fund which you constituted in 1914 for the maintenance of girls in Bhopal.

Lastly, I may mention that I understand from Her Excellency that you are giving most generous support to Her Excellency's silver wedding scheme for the grant of scholarships to the children of soldiers who lost their lives in the war. His Majesty the King Emperor has been pleased to confer upon Your Highness many tokens of his regard and esteem and it was a source of great pleasure to me that His Majesty on the 1st of January of this year appointed Your Highness to be a Dame Grand Cross of the order of the British Empire. In all Your Highness's labours you have been loyally supported and helped by your three sons. Your eldest son, Nawab Nasrolla Khan, would have served with his regiment in France had his health permitted, but I learn that in spite of his infirmities he has given gallant and devoted help to your people during a plague epidemic. Your second and third sons, Nawabzada Omedullah Khan and Nawabzada Hamidullah Khan, as Chief Secretary respectively, have rendered much useful assistance in the administration of your State and it was a great pleasure to me to welcome on my staff Major Nawabzada Obeidullah Khan as my Honorary A. D. C.

Your Highness, — On behalf of Lady Chelmsford and myself I thank you for the very kind and graceful terms in which you have proposed the toast of our healths and I assure you that we shall always retain very happy recollections of our visit to Your Highness' beautiful capital and of Your Highness' generous hospitality. Ladies and gentlemen, I would now ask you to join with me in drinking the health of our hostess Her Highness the Nawab Begum of Bhopal.

Imperial War Conference.

A Telegram to the Viceroy.

SIMLA, August 5. — His Excellency the Viceroy has received a long telegram from the Secretary of State giving particulars of the recent meeting of the Imperial War Conference. The following is an extract: — The fifteenth meeting of the Conference was held on July 25th. The first subject discussed was reciprocity of treatment between India and the Dominions. This discussion followed on the resolution passed by the Conference last year accepting the principle of reciprocity and further resolution passed that effect should now be given to the last year's resolution in pursuance of which the Conference agreed as follows: — (1) It is the inherent function of the Governments of several communities of British Commonwealth including India that each should enjoy complete control in the composition of its own population by means of restriction on immigration from any other communities. (2) British citizens domiciled in any British country including India should be admitted into any other British country for visits for the purposes of pleasure or commerce including temporary residency for the purpose of education. The conditions of such visits should be regulated on the principle of reciprocity as follows: — (2) The right of the Government of India is recognized to enact laws which shall have the effect of subjecting British citizens domiciled in any other British country to the same conditions in visiting India as those imposed on Indians desiring to visit such country. (b) Such right of visit or temporary residence shall in each individual case be embodied in the passport or written permit issued by the country of domicile and subject to visit there by an officer appointed by and acting on behalf of the country to be visited. If such country so desires such right shall not extend to visit or temporary residence for labour purposes or to permanent settlement. (3) Indians already permanently domiciled in other British countries should be allowed to bring in their wives and minor children on condition (a) that no more than one wife and her children shall be admitted for each such Indian (b) that each individual so admitted shall be certified by the Government of India as being lawful wife or child of such Indian. The conference recommends other questions covered by the memoranda presented this year and last year to the conference by the representatives of India in so far as not dealt with in the foregoing paragraphs. This resolution has been forwarded to various Governments concerned with a view to early consideration.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేజులకు సూచన.

శెల్లూరు మండలవిలేజులు; వినుకొండ పర్వతములు; గోరస లెఖకుడు:— ప్రకటించలేకుండుటకు చింతింపవలెను— పంపాదకుడు.

I ఆంధ్రభాషాసమాజము.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

ఆయా, ఈసమాజపు వారసభ మామూలు ప్రకారమి నూదివారమున గూడూరి నుబ్బారావుగారి యధ్యక్షతక్రింద గావింపబడిన. ఆంధ్రమునను ఆంధ్రమునను, “ప్రేమ” నునువిషయమునై నవస్యాసము లివ్వబడిన. పిమ్మట విద్యా వ్యాసంగ విషయముకు “సాంధవాశ్వమేషశంస” చేతు డెను. రాజోవు వారమునుండియు విద్యాభివృద్ధి కిరసాధక ములగు వాని నవినయార్థానుసరిత ననుసరింప కృతినీర్పయలై సమాజకులెల్ల తమతమ యభిప్రాయముల వెల్లడించిరి. ఈ సమాజముయొక్క గ్రంథాలయ పురోభివృద్ధికియి సహాయార్థ ముదిగర కాంధ్రభాషాసమాజములకును పండితులకును, శిష్యులైనా సే పుటికి ప్రత్యుత్తరములరామి, ప్రతికాముఖులను ఆంధ్ర భాషాసమాజమునకు (ప్రార్థింప నిష్ఠయించుకొని యీసభాధ్యక్షు లకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించి భగవద్భావముతో సభచాలించిరి.

మానేబల్లి వేంకటరావు,
సలహాదారు కార్యదర్శి.

II

రంగూను ఆంధ్రులు.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

ఆయా, రంగూను ఆంధ్రమహాజనసంఘమునకు ప్రధాన హోదకులగు దొమ్మేటి వేంకటరెడ్డిగారి సోదర పుత్రులు, సంఘ, వ్యాయాను, నాటకసమాజముల యభివృద్ధికి తోడ్ప డినవారు నగు నాగభూషణంగారు పరమపదవి లెంది సంక త్సరమైనది. గత సంవత్సరము వారి వరణానంతరం దుఃఖసాగ ాన మనగినవారి కుటుంబమునకు సంఘము తన సానుభూ యి కనబర్చుటకు జరిపినసభలో ఆ నాగభూషణంగారు ఛాయా పటమును సంఘభవనములో మంచుటకు తీర్మానింపబడిన. ఈ సం. రం జూలై నెల 18 క తేదీన చివురుల పుల్ల య్య కాశ్రమిగారి యాజమాన్యముక్రింద సంఘభవనమున సభ జరిపి నాగభూషణంగారు ఛాయాపటమునుంచిరి. సంఘభవనము, సంఘ, వ్యాయాను, నాటకసమాజములసభ్యులతోనూ, పురజను లతోనూ నిండియుండెను. ఆసభలో నాగభూషణంగూరి మిత్రులలో నొకరగు ఆప్పయ్య నాయుడుగారు పద్యములు చదివిరి. సోదరుని జ్ఞాపకార్థమై దొమ్మేటి వేంకటస్వామిగారు సంఘపాఠశాల బాల, బాలికలకు పుస్తకములు, పెనలునూ, పలకలు పంచివెట్టించిరి. సభ జయప్రథముగ ముగిసెను.

రంగూన్ ఆంధ్రమహాజనసంఘము,
జూలై 28. కార్యదర్శి.

III

కళావంతులకు విద్యాసంఘము.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుడు:

ఆయా, జూన్ 14 తేదీన న్యాపతి హనుమంతరావు పంతులుగారి క్షయింటియందు గుడిశేన నుబ్బయ్యగారి ఆధిప త్యముక్రింద కళావంతుల సభ జరుపబడిన. ఆ సభకు నుమారు ముప్పదిమంది సభ్యులు వచ్చియుండిరి. ఇతర పెద్దమనుష్యులలో శ్రీకృష్ణకారపాణిబలలో శెల్లూ మందంజవే రుంట్టి, రాయసం వేంకటశివుడు పంతులుగారు కొండా వేంకటప్పయ్యపంతులు గారు న్యాపతి హనుమంతరావుపంతులుగారు సభనలంకరించిరి. ప్రథమమున ఆగ్రాసాధిపతిగారు విద్యాభివృద్ధిలన గలగు ఫలితమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఆపప్పుడు కళావంతుల విద్యాసంఘము స్థాపింపబడిన. ఆ సంఘము విషయమై సభవా రిచే తీర్మానింపబడిన సంగతులు క్రింద నువాహరింపబడినవి. ఆ సంఘమును “కళావంతుల విద్యాసంఘము గుంటూరు” అను పేరిట కర్వహరింపవలయును. సంఘముయొక్క ముఖ్య కార్యధానము గుంటూరునందుండును. కళావంతులలో వీధులకు విద్యాస్థలముల విద్యావిషయమై సహాయము చేయుటయు పాఠ శాలల విద్యాస్థలాలికియు విద్యుటయు భోజనపుఖిచ్చు లిచ్చు యు బట్టలు, పుస్తకములు మొదలైనవి యిచ్చుటయు ఇంక

ను విద్యావిషయమునం దవసరమగు నితర సౌకర్యములు సమ కూర్చుటయు సంఘాధ్యక్షములు. విద్యయనగా సామాన్యముగా నితర తెలంగాణులు నేర్చుకొనెడి విద్యయే కాని కళావంతులు వాడుకగా నేర్చుకొనుచుండెడి భరతకాశ్రమ మొదలైనవి గావు. సంఘమునకు ఆధ్యక్షుడు జరంగుల రాజగోపాలం గారు; కార్యదర్శులు: గుడిశేన నుబ్బయ్య, మద్దెల ముక్కంటి గారు. కోశాధిపతి: చెదలవాడ నాగభూషణంగారు; కార్య నిర్వాహక సంఘసభ్యులు: చెదలవాడ వేంకటరత్నంగారు, మద్దెల రాఘవులుగారు, చెదలవాడ నుబ్బయ్యగారు, భరతికోట వేంకటదాసుగారు, దాసరి రెడ్డయ్యగారు, గంపల రత్నయ్యగారు, దాసరి రంగయ్యగారు, దాసరి వేంకటరత్నం గారు.

జూలై 15 తేదీన కళావంతుల విద్యాసంఘము రిజిస్టరు చేయబడినది. సంఘమునకు గుంటూరులోని కళావంతుల కుటుంబములవారు నుమారు లెండువేల ఆరువందల రూపాయల చందాలు వాగ్దానముచేసిరి. మద్దెల వేంకటరత్నయ్య గారు నుమారు వెయ్యిరూపాయల కిచ్చుటకు ధిగాస్తరి సమాజమునకు ఇచ్చివేయవలెనని. దాసరి సింగయ్యగారు ఆమె తదనంతరము 800 రూపాయల కిచ్చుటకు యింటిని విద్యాస్థలముల భోజనసలి గృహముగా నిచ్చివేయట కుద్యుక్తులుగా నున్నారు. విద్యావిషయమునకు వెనకబడియున్న కళావంతుల పిల్లల చదువు సభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుటకు ఏర్ప డిన యీ గుంటూరు కళావంతుల విద్యాసంఘమునకు పరోప కార్యుద్ధి గల మహనీయు లింకను సహాయము చేయవలెనని వేడుకొనుచున్నాము. రిజిస్టరు చేయబడిన యీసంఘము యొక్కనిబంధనలు అచ్చుపడుచున్నది. అచ్చు ప్రతి కాలల సిన ఆభిమానులు, మద్దెల ముక్కంటిగారు గుంటూరు అని ప్రానియెడల పంపబడును.

గుంటూరు

ముక్కంటి

ఆగస్టు 8

కార్యదర్శి

(6)

గోదావరిజిల్లా గోరసకాపురపురము పిరట్ల అచ్చన్న గారు 1-వతేదీన స్వగృహులైరట. వీరికి వేదవ్యోతిష్కరాశ్రమము లందును రాజకీయ లౌకిక వ్యాపారములందును పరిచయము కలదు. వీరివయస్సు నుమారు 42 సంవత్సరములు.

గోదావరిజిల్లా ఆమలాపురము లొలగా ముమ్మిడివర మునుండి యొకరిట్లు ప్రాయమున్నారు:—గత నెల 29 సోన వారం పక్షం నుమారు 4 గంటలకు ఆ త్రిలింపరయ్యఅవధాని యంట ఎవరో గుర్తొనలు ప్రవేశించి ఆతని భాగ్యము నిర్భూ ఢించి కత్తితో ముఖముమీదను కంఠముమీదను గాయపర్చి స్వేచ్ఛి తేల్చియున్న ఆమె యొంటిమీద నుమారు రూ 400 ల విలువగు బంగారు వస్తువులు తీసికొని పారిపోయిరి. పిమ్మట భర్తరమ్మనకి ఆమె ప్రాణాపాయాస్థితియందుండెను ఆసంగతి వెంటనేగ్రామమునకు పోలీసువారికి తెలియబడెను ఆమె అమలాపురం ఆనుబంధికి పంపించి పిమ్మట వైద్యుడికిచ్చిచే కొంతతెలిపి వచ్చినది. పోలీసు నూపరిండుంటువారు ఆమెవా గ్గులము పుచ్చుకొనిగా సాలివీరభద్రుడు, సీలం నుబ్బిగాడు అనువారలు నేరము జరిగించినట్లు చెప్పగా 81 క తేదీ తెల్ల వారుబామున పోలీసుగారు ఆరుగురు నేరస్తులను పట్టుకొని నిగ్బంధించిరట. నారు నేరముజరిగించినట్లు ఒప్పకొని దొంగిలిం చిన కస్తువులు ఒప్పగించిరట. కేసువిచారణలోనున్నది. గాయ పగుపబడిన మనిషి క్రిమేజా జీవించవచ్చును.

రాజమహేంద్రవరమునుండి మా స్వకీయ విలేఖకుడిట్లు ప్రాయమున్నాడు:—క్రొత్తగా గోదావరి గారి తిరిగినపుడు బొబ్బగంక లావునుండి వచ్చెడు సెంకపడర తెలవాడను వచ్చు చు మునిగిదోయినది. జనులు చాలమంది బ్రతికిరి. ఒకడు మాశ్రమ మృతినొందెను ఈకాలములో ప్రయాణికులకు స్త్రీమరువైని ప్రయాణము చేయకరముగాని గోదావరిపై వచ్చు ట మంచిదికాదు. ఇక్కడ నొక బాలికాపాఠశాల ప్రభు త్వము వారికి కలదు. అందు లోలో నెంకడరీకాకు తెలుగునే ప్రస్తుతము చెప్పుచున్నారు. ఆట్లు గాక ఆంగ్లేయభాషను చె ప్పటవలన సెంకలాభిము కలదు. ఇప్పుడున్న సభివృద్ధి ఇక్క డిబాలికల వికాసపుట్టుకను మున్నగుచోట్లగల ఉన్నతవిద్యా శాలలలో ప్రవేశంప బోయివారు నాలుగవతరగతిలో జేర్చు కొనబడుదురు. నాడయే ఇంగ్లీషు లోలో నెకండరీ స్కూలు ఆయినయెడల స్టోడెంటులమును చేర్చుకొనురు. కాబట్టి ఇక్కడి బాలికాపాఠశాలను ఇంగ్లీషు పాఠశాలగ జేయుట సమచితమని తోచుచున్నది.

చిత్తూరు జిల్లా, నారాయణవరంగ్రామ మందలి హను మద్దంగిథాలయము ఉచిత పఠన మందిరము రాత్రిపాఠశాల సంఘమునకు చాలమంది చాలగ్రంథముల నుచితముగ నిచ్చిరి.

బందరు ఆంధ్రభాషాసమాజము ఉపాధ్యాయు లును బాలభక్తసమాజమునకు దీర్ఘ సం. నుండి ఆధ్యక్షులునగు మల్లాది వేంకటసీతారామాంజనేయులుగారు హిందీభాషా భ్యాసమునకై వెల్లుమన్న సందర్భమున వై సమాజాభివృద్ధికై వారు గావించినపనికి తమ కృతజ్ఞతను తెలియబరచుటకు సామాజికులు శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున 1-వ తేదీన సభజరిపిరి.

శ్రీమత్సర్వమ సారకాయ రామస్వామి గురు పూజ:— శ్రీమత్సర్వమసంస శ్రీమత్ సారకాయ రా మస్వామి గురువర్యులవారికి పుత్రులగునకు సమీపమున నారా యణవర శ్రీత్రమున వారి సమాధియందు కార్యయక్తివారు సం. శ్రావణ శుద్ధసంచమికి సుమారు ఆగస్టు నెల 11-క తేదీ ఆదివార ముదయము 9 ఘంటలకు వైగా హస్తా నక్షత్రంబున 16 వ మహా గురుపూజయను, నురుసటి కోణాన వీధల కన్న దానంబును జరుపబడును.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యామైన వెలకు దొరకును. కాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946-887) మేనేజరు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు మకారము. మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రికము లేదు. పిలికారి మున్నగు కవినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్య మైన మామలయచందనము ఎలత్తు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్యపార్వతి, రాజమండ్రి.

మాంటెగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటెగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణ ముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగు చున్నది. గ్రంథము ఒక నక్షత్రములోపున వెలువడ గలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము కల్పతరువువలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువతగిన గ్రంథము. డిమియా ఆక్టోప్రావైజానందు కి00 పుటలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనేదరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయుచుకొనవలెను.

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము
7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

బహుమతులు

లీలా లేక సురేంద్రనగరము:—ఇందు శ్రీల మనస్సై ర్యము చాపల్యాదిగుణంబులు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0 యశోధర:—ఇందొక యామది తనమగనివైగల యనురా గమునకైపడరానిపాలుపడి యున్న తస్థితికిడెచ్చును 0-12-0 మనోరమ:—మగడు వేట కేగి రాత్రినునొద్ద జిక్కుకొననరని సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0 జగదేకరంధ:—అన్నకై పడరానిపాలుబడి యున్న తస్థి తికి డెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ఆ. 0-10-0 సవనాదరవాంఛ:—తమ్మునకు బుద్ధితోక కలహించినను ఆన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. ఆ 0-4-0. అత్తలార్యాటమున కోర్కవికోడండ్ర ప్రలాపము:— ఆశ్రమ కోడండ్రను బాధించు విధములుగలది. ఆ. 0-2-0 మిత్రద్రోహము:— అపద్ధ్యంధుడగు మిత్రునివై నిందమోపి కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0.8-0 ఈ నవలలను ఒకమాసములోపల కొనువారికి 1 రూ. పాయకు 4 అణాలు మతున కమిషన్ యివ్వబడును. 38 వలయువారు:— కణ్ణా బుక్ డిపో. 6, వంకటేశమేష్ట్రీ పేటి, సామలకూరు పేట, మదరాసు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

శింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోర సంక్రమణ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయములు విజ్ఞానదాయకములగు వ్యావహారికములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పలుకులును ఉత్తరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలెక్షనం తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూలము సిద్ధముచేసి యుండుటకును వలయుచున్న ఐటెంట్ ప్రాసెస్ను టుచిరము. తెల 2-0-0
అంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర " 0-12-0
అంధ్రపత్రిక సంవత్సర, ఈ దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 ఈ, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-3 0-6-0	డబ్బీ 1-3 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పిళి మద్రాసు.

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరమునకు నివృత్తిపదము:— ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జ్వరాలయందు వెక్కిరించుచు జయప్రథమగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, తీర్చింది గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు చుక్కొన్నచో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పకిష్టిలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలిని కాడవలయును. ప్రతి రసవాదిగగర దొరకును. (984)

పోల్ యెంటు— (ఇండియా బర్మా సెంట్రాల్ ములకు) బి.జి.గోరియోకంపెని, బొంబాయి. ఐన్నరాజధానియందు పోల్ ఏజెంటు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్మిత్తు అండుకో, మదరాసు. వగూడులను జూచి మోసపోకును.

అమృతాంజనము డిపో వారి

నివృత్తి పదములు.

వి.సం.	ఉత్పత్తి	వి.సం.	ఉత్పత్తి
కంతచూర్ణము పండ్లుతోనుటకు ...	0-2	మోహినీతైలము తెల్ల ...	అమెరుగుటకు 0-12
చీరకసాయనము మూలము అచీరకమునకు ...	1-4	కోమహరి తెల్లద్రుణ ...	ఉడుటకు ... 0-8
దంతశుభ్రకాశి పండ్లతోనుటకు ...	0-8	ఉబ్బనమునకు మంద సీసా 1-3 ...	1-8
చర్మరోగము ధాతువుకీ ...	1-0	కస్తూరిమూత్రము తెల్ల, మంచిది 80-2 ...	0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3 ...	1-12	ఉభయోగి మూత్రము ...	1-0
మూలకంకుత తైలము డబ్బీ 1-3 ...	1-12	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-3 ...	0-8	విశేషము: కుమ్మరలకు డబ్బీ 1-3 ...	0-8
శీతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4	గ్రహాశి మూత్రము డబ్బీ 1-3 ...	0-8
కలరామూత్రము పాంటిఫేరులకు ...	0-8	విరోచన మూత్రము తలనొప్పులకు ...	0-12
గజ్జికీతైలము గజ్జికీదలకు డబ్బీ 1-3 ...	0-4	కాలినపుండ్లకు మోస సీసా 1-3 ...	0-8
వాసుకహృదము సీసా 1-3 ...	0-8	శీగకు ద్రావకము సీసా 1-3 ...	1-0
శేలకు మందు సీసా 1-3 ...	0-8	కుసుమారి మూత్రము, కుసుమచూర్ణములకు	1-0
తామర తైలము; తామర, శీటకు ...	1-8	మందుకు మోస సీసా 1-3 ...	0-8
కుమ్మర తైలము డబ్బీ 1-3 ...	0-4	శంఖరీతైలము, ముఖాంతికి ...	0-8
కురలిద్రావకము సీసా 1-3 ...	1-0	చగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ...	0-8
కథహరి కీరకాటులకు దగ్ధకు ...	1-4	కర్ణశుభ్రకాశి చెవిపోటుకు ...	0-8
కథహరిచూర్ణం ఉబ్బనములకు డబ్బీ 1-3 ...	0-8	జాలూలి మూత్రము ముఖబద్ధమునకు ...	0-8
వాయువుపోటుకు మందు ...	1-0	జంతుబారహరి ఎముకలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపదములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రథమమైనది. 1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభగుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్ధునకు మంచిమందు.

1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్ని యువాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మ్యూటికల్

వరుస

ఆయుర్వేద యోగముల శేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

అమృతార్ణవ అనలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుభ్రపరచి పిర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశక్తిని చేసి చేతి కాలి మంటల పొగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగింపును. దీర్ఘాయు, శ్రేణులు, కలనోష్ఠి, రొమ్మునోష్ఠి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్ధపౌను డబ్బీ 1-3 రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్రీ, మునిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకర్నిహ కోవధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పాత్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్కృష్టనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీకా, మలియల్, గోవా, ఫిజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాపదమును ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయింట నున్న యెడల. మాటికి వైద్యుల సమయమును సరితీంచి, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతివాతము, అజీర్ణము, సార్వసాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజమునోష్ఠి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్నబిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే వాత్సర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో నశకవిధము లగునట్టియు సుపయోగకరములగు కర్పూటక మూలికలనుండియే యోగ్యములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్టర్ చేసిన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాను దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 250 మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తెప్పించికొనిన టపాల ఖయ్యుతోనేరి రు 1-6-0

12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసా లొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరోగములకు చూవద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపదములు దొరకును.

వినియోగము:—శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

